

Pedagogisch Beleidsplan

Kinderopvang Koningskinderen

Inhoudsopgave

1. Onze pedagogische visie	3
2. Verschillende opvang vormen	4
3. Werkwijze groepen	5
3.1 Indeling leeftijdsindeling	5
3.2 Dagindeling	5
3.3 Activiteiten en opvang buiten de eigen stamgroep	7
3.4 Uitstapjes	8
4. Wennen	8
4.1 Wenprocedure van nieuwe kinderen	8
4.2 Wennen bij doorstroming naar andere groep	9
5. Verzorging en Veiligheid	9
5.1 Maaltijden, tussendoortjes en traktaties	9
5.2 Slapen	11
5.3 Zindelijkheid	11
5.4 Ziektes, ongevallen, allergieën en medicatie	11
5.4 Veiligheid & hygiëne	11
5.5 Voorkoming van ongewenste intimiteiten (vierogenprincipe)	11
6. Ontwikkelingsmogelijkheden in het kinderdagverblijf	12
6.1 Emotionele en sociale ontwikkeling	12
6.2 Lichamelijke ontwikkeling	15
6.3 Taal en cognitieve ontwikkeling	16
6.4 Creatieve ontwikkeling & activiteiten	17
7. Samenwerken met ouders	18
7.1 Rondleiding en intakegesprek	18
7.2 Ouderapp	18
7.3 Haal en brengcontact	18
7.4 Mentor	19
7.5 Observeren van kinderen	19
7.6 Ontwikkelingsgesprek	19
7.7 Zorgen en doorverwijzen	19
7.8 Nieuwsberichten	20
7.9 Ouderavonden	20
7.10 De Oudercommissie(s)	20
7.11 Klachtenprocedure	20
8. Flexibele opvang, ruilen + extra dagen en verlengde openingstijden	20
9. Inzet personeel	21
9.1 Vaste beroepskrachten	21
9.2 Begin- en einde van de dag	21
9.3 Afwijking beroepskracht-kindratio	22
9.4 BBL-medewerkers, BOL stagiaires en snuffelstagiaires	22
9.5 Vrijwilligers	23
Bijlage 1 International Day Care	24

1. Onze pedagogische visie

Koningskinderen houdt zich bezig met kwalitatief hoogwaardige kinderopvang voor kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar. Hoe wij dit doen, staat beschreven in dit pedagogisch beleidsplan. Voor de leesbaarheid richten wij ons op de ouders. Maar of je nu een ouder bent, dagelijks werkt met de kinderen op de groep, stage loopt of op kantoor werkt, wij nodigen je van harte uit om dit document te lezen. Op deze manier kijken wij samen met dezelfde blik naar onze kinderopvang.

Binnen Koningskinderen speelt het pedagogisch beleidsplan een cruciale rol bij de dagelijkse opvang. Vanuit dit plan wordt geprobeerd een zo huiselijk en verantwoord mogelijke opvang te bieden, waardoor kinderen worden gestimuleerd in hun totale ontwikkeling.

Naast de jarenlange ervaring komen onder andere uit de visie van de antroposofische pedagoog Steiner elementen terug binnen onze onderscheidende werkwijze. Steiner is van mening dat lichaam en ziel niet tot ontplooiing kunnen komen als het verstand te vroeg wordt geschoold. De nadruk in de opvoeding moet daarom liggen op de ontwikkeling van het wils- en gevoelsleven en de kunstzinnige (creatieve) vorming. Een rustige huiselijke sfeer en het gebruik van natuurlijke materialen kunnen de ontwikkeling van de fantasie en de creativiteit prikkelen en stimuleren, afhankelijk van de mogelijkheden die ieder kind in zich heeft. Net als Steiner ziet Koningskinderen het belang in van zintuiglijke ontwikkeling. Pas wanneer een kind zich op zintuiglijk gebied goed heeft kunnen ontwikkelen, is het in staat cognitieve kennis tot zich te nemen. Als de kinderen naar de basisschool gaan, wordt al snel een groot beroep gedaan op de cognitieve ontwikkeling. Daarom kiezen wij er voor de zintuiglijke ontwikkeling in eerste instantie centraal te stellen.

Kenmerkend voor Koningskinderen zijn de jaarfeesten, de sprookjes en de creatieve activiteiten. Op deze manier laat Koningskinderen de kinderen op een prettige en ongedwongen manier de wereld verkennen.

- **Sprookjes:** Geven kinderen in beelden diepe waarheden. Sprookjes hebben een vaste plaats in het ritme binnen de kinderopvang van Koningskinderen. Bij de peuters worden sprookjes verhalen verteld. Ook bij de inrichting is rekening gehouden met de 'koningssferen', zoals het sprookjestafereel in de hal waar kinderen de elementen herkennen uit het sprookje.
- **Jaarfeesten:** Binnen Koningskinderen wordt veel aandacht geschonken aan de jaarfeesten; het leven is immers een feest en het feest van het leven is een aaneenschakeling van jaarfeesten. Op deze manier neemt Koningskinderen kinderen aan de hand mee door het veelzijdige jaar heen.
- **Seizoenen:** Bij Koningskinderen richten wij ons op de natuur en de buitenwereld. Zo maken wij de kinderen binnen bewust van de buitenwereld. Dit komt o.a. terug in de liedjes die wij zingen, de natuurgetrouwe knutselwerkjes en de seizoenstafels op de groepen.

Verantwoorde kinderopvang

Vanuit de Wet kinderopvang wordt van ons gevraagd om invulling te geven aan vier pedagogische basisdoelen (zie kader). Deze doelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en zijn verweven in onze manier van werken. In dit pedagogisch beleidsplan schrijven wij hoe wij concreet invulling geven aan deze doelen.

1. Bij Koningskinderen gaan wij op een sensitieve en responsieve manier met kinderen om, wij hebben respect voor hun autonomie, wij stellen grenzen en bieden structuur voor het gedrag van kinderen, zodat zij zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.
2. Bij Koningskinderen worden kinderen spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden. Wij stellen kinderen in staat steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.
3. Bij Koningskinderen begeleiden wij kinderen in hun interacties, waarbij wij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bijbrengen. Wij stellen de kinderen in staat steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.
4. Bij Koningskinderen stimuleren wij kinderen om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving, met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij. Wij stellen kinderen in staat steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

2. Verschillende opvang vormen

Koningskinderen vindt het belangrijk dat er voldoende keuzemogelijkheden binnen onze dienstverlening worden aangeboden, zodat wij toegankelijk zijn en blijven voor iedereen die van onze dienstverlening gebruik wil maken. Daarom kunnen ouders bij Koningskinderen kiezen voor de opvangvorm die het beste bij hun situatie en voorkeuren past: onze reguliere Kinderopvang of 'Kinderopvang Compact' (0-4 jaar). Daarnaast bieden wij ook buiten- en voorschoolse opvang, tieneropvang, flexibele opvang (per uur), peuterspeelzalen en 'International Daycare' aan.

Alle opvang vormen zijn van hoge kwaliteit, onder andere op het gebied van veiligheid, hygiëne, voeding en het pedagogisch klimaat. Het verschil tussen de reguliere Kinderopvang en 'Kinderopvang Compact' is hoofdzakelijk gelegen in de leeftijdsindeling van de groepen (horizontale versus verticale leeftijdsgroepen), de gebruikte voedingsproducten (wel of geen biologische (warme) maaltijd) en de openingstijden (11 uur versus 10 uur per dag). De verschillende opvangvormen worden op afzonderlijke groepen aangeboden en hebben hun eigen pedagogische kenmerken, die hieronder beschreven worden.

Kinderopvang (regulier)

Kinderen ontwikkelen zich in een aantal fasen, waarbij verschillende ontwikkelingselementen aan de orde komen. Daarom kiest Koningskinderen hoofdzakelijk voor een horizontale leeftijdsindeling, zodat elk kind daar rustig de tijd voor kan nemen. Bij de reguliere kinderopvang gelden o.a. ruime openingstijden (7.30-18.30 uur) en krijgen kinderen veelal biologische voeding (incl. warme maaltijd). De voertaal is Nederlands.

Pedagogische kenmerken voor onze reguliere Kinderopvang:

- De pedagogisch medewerker kan goed inspelen op het ontwikkelingsniveau en specifiek ingaan op behoefte en interesse van de leeftijdsgroep.
- Spelmateriaal, activiteiten, regels, etc. zijn afgestemd op de leeftijdsgroep en bijbehorende ontwikkelingsfase. Dit maakt dat de kinderen uitdaging blijven vinden en zich niet snel zullen vervelen.
- Verschillen in de ontwikkeling van kinderen worden snel waargenomen in een horizontale leeftijdsgroep.
- Kinderen zitten in een groep met leeftijdsgenootjes en ouders kunnen onderling ervaringen uitwisselen, problemen van elkaar herkennen.

Kinderopvang Compact

Bij 'Kinderopvang Compact' zitten de kinderen in verticale leeftijdsgroepen. Dit is onze voordeligere opvangvorm, maar met behoud van een hoge kwaliteit. De openingstijden zijn korter (8.00-18.00 uur) en de kinderen krijgen een broodmaaltijd. De voertaal is Nederlands.

Pedagogische kenmerken voor Kinderopvang Compact:

- De mogelijkheid om met broertjes/zusjes op dezelfde groep te zitten.
- Kinderen zitten de gehele voorschoolse periode in dezelfde groep. De pedagogisch medewerkers leren de kinderen goed kennen en kunnen inspelen op individuele behoeftes (vertrouwensband ouders, kind, medewerker).
- Kinderen leren rekening te houden met elkaar (verschillende leeftijden, ritmes etc.). Dit stimuleert de sociale vaardigheden. Jongere kinderen leren van oudere kinderen, oudere kinderen kunnen jongere kinderen helpen.

Verticale opvang vraagt van onze medewerkers een continu alerte houding t.o.v. de individuele behoeftes en de organisatie van de groep, alsmede het inspelen op verschillende specifieke (ontwikkelings)vragen en de zorg voor de kinderen in verschillende leeftijden.

International Day Care is gebaseerd op onze reguliere Kinderopvang, maar met de voertaal Engels. Er is een verticale groep (0-4 jaar).

Flexibele opvang is een vorm van opvang per uur. Deze opvang vindt plaats op basis van aanvraag en beschikbaarheid conform de kenmerken van onze reguliere Kinderopvang. Zie ook hoofdstuk 7.

3. Werkwijze groepen

3.1 Indeling leeftijdsgroepen

Kinderen ontwikkelen zich in een aantal fasen, waarbij verschillende ontwikkelingselementen aan de orde komen. Daarom kiest Koningskinderen hoofdzakelijk voor een horizontale leeftijdsindeling, zodat elk kind daar rustig de tijd voor kan nemen. Voor 'Kinderopvang Compact' worden verticale groepen gehanteerd (0-4 jaar). Zie het pedagogisch werkplan van de vestiging voor een overzicht van de leeftijdsindelingen en maximale groepsgroottes van de basis- en stamgroepen per vestiging. Het pedagogisch werkplan is te vinden in het ouderportaal.

3.2 Dagindeling

Binnen een groep is er verschil in de ontwikkeling van de kinderen. Zo verschilt het ritme en de dagindeling van baby's. Dit heeft tot gevolg dat de kinderen op verschillende tijden slapen en wakker zijn, zodat de pedagogisch medewerkers voldoende individuele aandacht aan de kinderen kunnen geven. Ook op de dreumesgroep wordt op verschillende tijden geslapen, waardoor er extra tijd is voor aandacht.

Alle groepen hebben zoveel mogelijk een dagelijks terugkerend ritme wat de kinderen houvast, structuur en veiligheid biedt. Deze veiligheid geeft de kinderen de kans om zich zo breed mogelijk te ontwikkelen. De vaste dagelijkse terugkerende activiteiten zullen de kinderen op den duur gaan herkennen. Zoals het (fruit) eten, zitten in de kring, vrij spelen en het (middag)slaapje. Het knutselen doen wij zoveel mogelijk in de ochtend omdat de kinderen dan de meeste energie hebben en hun spanningsboog het grootst is. Dit alles maakt de dag overzichtelijk voor de kinderen. Wij streven naar een goede verdeling tussen in- en ontspanning en tussen 'geleide activiteiten' en vrij spel. Er is bij Koningskinderen veel aandacht voor (jaar)feesten om speciale dagen voor de kinderen extra bijzonder te laten zijn. Denk daarbij aan Sint Jan, Pinksteren, Pasen en Sint-Maarten. De natuur speelt hierin een belangrijke rol, op die manier wordt een rode draad gecreëerd door het jaar heen. De eigen verjaardag krijgt natuurlijk ook uitgebreid aandacht. Zo dragen kinderen dan een verjaardagskroon, hangen er slingers en mogen ze de kaarsje(s) uitblazen.

Bij mooi, maar ook met wat slechter weer, zijn wij zoveel mogelijk buiten in de tuin of – afhankelijk van de vestiging – in de overdekte buitenruimte. Alle buitenruimtes hebben onder andere de beschikking over speeltoestellen, fietsjes en een zandbak.

Hieronder staat per leeftijdsgroep de algemene dagindeling beschreven. Bij verticale groepen wordt een combinatie van deze richtlijn gehanteerd.

Babygroep

Het is belangrijk dat de baby's de mogelijkheid hebben in hun eigen ritme te slapen, te eten of te spelen. Dit ritme laten wij zoveel mogelijk aansluiten bij de situatie thuis. De allerjongste baby's slapen meestal meerdere keren per dag en krijgen ook vaker voeding dan de 'oudere' baby's. De hieronder aangegeven tijden zijn de (algemene) richtlijnen voor de pedagogisch medewerkers. Buiten spelen gaat zoals in overleg dus onderstaande tijden kunnen soms wat afwijken. Gedurende de dag worden er met de baby's onder andere liedjes gezongen, gespeeld en schootspelletjes gedaan.

7.00/7.30 – 9.30 uur	De kinderen worden door hun ouders/verzorgers naar de groep gebracht, dit kan bij mooi weer ook buiten zijn. Er is dan gelegenheid om even bij te praten en eventuele bijzonderheden door te geven.
9.30 uur	De meeste baby's krijgen een fruithapje.
11.00 uur	De meeste kleine baby's krijgen hun flesvoeding.
11.30-12.30 uur*	De baby's krijgen een warme maaltijd.
14.30–15.30 uur*	De oudste baby's gaan aan tafel om een cracker/boterham te eten en wat water te drinken. De allerjongste baby's krijgen zo nodig hun flesvoeding.
15.30–17.00 uur	De jongste baby's krijgen evt. nog een groentehapje. De oudste baby's kunnen vrijspelen.
16.30–18.30/19.00 uur	Vanaf 16.30 uur worden de eerste kinderen opgehaald en kunnen bijzonderheden besproken worden. Aan het einde van de dag kan ervoor gekozen worden om met de baby's nog even lekker buiten te zijn. Wij zijn hierbij wel afhankelijk van de weersomstandigheden. Rond 17.00/17.30 uur worden de aanwezige kinderen indien nodig nog een keer verschoond.

*Afhankelijk van het ritme kan de warme maaltijd ook aan het einde van de dag gegeten worden en tussen de middag een boterham.

Dreumesgroep

7.00/7.30-9.30 uur	De kinderen worden door hun ouders/verzorgers naar de groep gebracht. Er is dan gelegenheid om even bij te praten en eventuele bijzonderheden door te geven. De kinderen kunnen daarna vrijspelen.
9.30-10.00 uur	De kinderen krijgen fruit en water/lauwwarme theinevrije thee.
10.00-11.30 uur	De kinderen krijgen een schone luier en de jongsten gaan naar bed. Met de oudere kinderen wordt een activiteit ondernomen.
11.30-12.30 uur	Alle kinderen gaan aan tafel en eten een warme, biologische maaltijd van <u>Madaga</u> met water of melk. Sommige kinderen krijgen na de maaltijd nog hun flesvoeding. De oudsten krijgen na het eten een schone luier en gaan naar bed.
14.30-15.30 uur	De jongste dreumesen krijgen een cracker of boterham en eventueel een fles opvolgmelk. Zij krijgen een schone luier en gaan naar bed. De oudste kinderen komen uit bed, worden verschoond en gaan aan tafel om een cracker/boterham te eten en wat water/lauwwarme theinevrije thee te drinken. Aangezien de ritmes van de kinderen kunnen verschillen, krijgen de kinderen activiteiten aangeboden gedurende de dag daar waar tijd en ruimte is. Zoals bijvoorbeeld het voorlezen van een verhaal, liedjes zingen, een spel of knutselen. Dit is de eerste kennismaking met dit soort activiteiten.
16.30-18.30/19.00 uur	Vanaf 16.30 uur worden de eerste kinderen opgehaald. Tijdens het ophalen is er gelegenheid om met de pedagogisch medewerker te praten en eventuele bijzonderheden te horen van het kind. Rond 17.00/17.30 uur worden de aanwezige kinderen indien nodig nog een keer verschoond. Afhankelijk van het weer zullen de kinderen binnen of buiten spelen tot 18.30 uur.

Peutergroep

7.00/7.30-9.00 uur	De kinderen worden door hun ouders/verzorgers naar de groep gebracht. Er is dan gelegenheid om even bij te praten en eventuele bijzonderheden door te geven. De kinderen mogen vrijspelen of kunnen aan tafel een spel of puzzel doen. Na het spel ruimen wij gezamenlijk op.
9.00-10.30 uur	De kinderen gaan in de kring zitten, er is dan een mogelijkheid om met elkaar liedjes te zingen, verhaaltjes voor te lezen en/ of de dag te bespreken. Vanaf 9.45 uur gaan de kinderen aan tafel en eten zij fruit en drinken een water/lauwwarme theinevrije thee. Daarna krijgen de jongste kinderen een schone luier of gaan de oudere kinderen zelf naar de wc of op het potje.
10.30-11.30 uur	De kinderen krijgen een activiteit aangeboden, mogen vrij spelen of gaan bij goed weer naar buiten.
11.30-12.30 uur	Het is nu tijd om gezamenlijk op te ruimen voordat wij aan tafel gaan. Wij eten aan tafel, om er een knusse, sociale bezigheid van te maken. De kinderen krijgen een warme, biologische maaltijd van <u>Madaga</u> en drinken melk of water. Voor de maaltijd zingen wij een liedje en wensen elkaar smakelijk eten.
12.30-15.00 uur	Alle kinderen gaan naar de wc of worden verschoond en natuurlijk worden de handjes weer goed gewassen. Sommige kinderen gaan een middagslaapje doen. Degenen die daar geen behoefte meer aan hebben, mogen vrij spelen en/of meedoen met een activiteit.
15.00-16.00 uur	De eerste kinderen zijn/worden wakker en komen uit bed. Nadat zij naar de wc of op het potje zijn geweest helpen de pedagogisch medewerkers de kinderen met aankleden. Wij stimuleren de kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen. De kinderen gaan aan tafel om een cracker/boterham te eten en wat water/lauwwarme theinevrije thee te drinken. Ook nu krijgen de kinderen een activiteit aangeboden of kunnen ze vrijspelen.
16.30-18.30/19.00 uur	Vanaf 16.30 uur worden de eerste kinderen opgehaald. Tijdens het ophalen is er gelegenheid om met de pedagogisch medewerker te praten en eventuele bijzonderheden te horen van het kind. Rond 17.00/17.30 uur worden de aanwezige kinderen indien nodig nog een keer verschoond. Afhankelijk van het weer zullen de kinderen binnen of buiten spelen tot 18.30 uur.

Op onze vestigingen hebben wij een oudste peutergroep die veelal bestaat uit kinderen vanaf 3 jaar. Bij deze groep proberen wij de overgang naar school en buitenschoolse opvang zo goed mogelijk te laten verlopen. De kinderen worden extra gestimuleerd om zich te ontwikkelen met spelmaterialen en activiteiten die aansluiten op hun leeftijd. Waar mogelijk worden ruimtes gedeeld met de jongste BSO-groep (los van de eigen stamgroep ruimtes). Bovenstaande dagindeling is ook op de oudste peutergroep van toepassing.

Peuterspeelzaal

Naast de reguliere kinderopvang, biedt Koningskinderen tijdens schoolweken bij een aantal vestigingen ook Peuteropvang aan gedurende de ochtenduren (8.30 uur tot 12.00 uur). U kunt dit vergelijken met een peuterspeelzaal. De pedagogische uitgangspunten komen overeen met die voor de reguliere kinderopvang. De kinderen komen minimaal 2 ochtenden per week, zodat er een zekere continuïteit is en zij zich in voldoende mate thuis voelen op de vestiging. Peuteropvang is exclusief eten en eventuele verzorgingsproducten. Dit wordt door de ouders zelf meegegeven. Bij voorkeur bestaat het tussendoortje uit groente en fruit.

Gedurende de ochtend krijgen peuters de mogelijkheid om met leeftijdsgenootjes te spelen in een uitdagende omgeving. Vanuit een veilige basis kan het kind op de peuterspeelzaal zijn wereld ontdekken en vergroten. Het bezoeken van de peuterspeelzaal is een verrijking voor de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen. Ze worden uitgedaagd, gestimuleerd en aangemoedigd eigen initiatieven te nemen, eigen keuzes te maken en zich in een groep te handhaven. Hierdoor wordt de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van kinderen gestimuleerd. De peuterspeelzaal vergemakkelijkt de overgang naar school. Het kind raakt gewend aan groepen, leert samenwerken, wachten, (samen) spelen, communiceren; er wordt spelenderwijs aandacht besteed aan de taalontwikkeling. De spel- en ontwikkelingsmogelijkheden zijn vergelijkbaar met die van de peutergroepen van het kinderdagverblijf.

8.30–9.00 uur	Kinderen komen binnen, gaan in de kring zitten en nemen afscheid van de ouders. Er worden liedjes gezongen, de kinderen mogen iets vertellen, er wordt een verhaaltje voorgelezen.
9.30–10.00 uur	De kinderen eten en drinken een zelf meegenomen tussendoortje.
10.00 uur	Verzorgingsmoment, kinderen worden gestimuleerd zelfstandig naar de wc te gaan.
10.15–11.00 uur	De kinderen krijgen een activiteit aangeboden. Bijvoorbeeld aan tafel een creatieve activiteit welke is afgestemd op het seizoen en kan variëren van iets plakken, prikken, knippen, verven, kleien enz.
11.00–11.50 uur	Vrij spelen (binnen of buiten) met spel materiaal of een boekje lezen met de pedagogisch medewerker. Na afloop samen opruimen.
11.50–12.00 uur	Wij sluiten de ochtend af in de kring en zingen nog een liedje. Om 12 uur worden de kinderen opgehaald.

Een greep uit de liedjes:

- **Goedemorgenlied:** Goedemorgen (...) blij je weer te zien, wie zit er naast jou, weet je dat misschien?
- **Etenlied:** Smakelijk eten, smakelijk eten, hap, hap, hap, slok, slok, slok, dat zal lekker smaken, dat zal lekker smaken, eet maar op, drink maar op. Eet smakelijk allemaal, drink lekker.
- **Opruimlied:** We gaan opruimen, we gaan opruimen. Zet het waar het hoort; spullen soort bij soort. We gaan opruimen, we gaan opruimen, ruim de boel maar op!
- **Tot morgenlied:** Dag, dag, dag, tot de volgende keer, dan zie ik jullie weer, tot de volgende keer!

Alle ouders ontvangen de Koningskinderen liederenbundel bij de start van de opvang.

3.3 Activiteiten en opvang buiten de eigen stamgroep

Wij vangen kinderen zoveel mogelijk op in hun eigen groep en groepsruimte. Op vakantiedagen of dagen waarop er structureel minder kinderen zijn kunnen groepen samenwerken in de ruimte van één van beide groepen. Wij zorgen ervoor dat er dan een vaste medewerker van elke groep aanwezig is en dat de inzet van medewerkers afzonderlijk per groep klopt en dat de maximale groeps grootte niet wordt overschreden. Daarnaast kan het voorkomen dat een kind een dag(deel) in zijn/haar tweede stamgroep wordt opgevangen, bijvoorbeeld tijdens ziekte of verlof van medewerkers. Wij vragen ouders om schriftelijk toestemming te geven voor de opvang in een tweede stamgroep. Indien een (tijdelijk) kind in zijn/haar tweede stamgroep wordt opgevangen dan ontvangen ouders hier een bericht over. Daarnaast kan het voorkomen dat groepen structureel worden samengevoegd op enkele dagen. Dit staat beschreven in het pedagogisch werkplan van de vestiging.

Naast de activiteiten die wij doen op de eigen groep, doen wij ook wel eens activiteiten buiten de stamgroep(ruimte) bijvoorbeeld tijdens het spelen in de gymzaal, de theaterzaal (De Sterrendaalders), het buiten spelen, de jaarfeesten of een uitstapje. Ook kan het voorkomen dat kinderen een activiteit doen in een andere groep ook wel opendeurenbeleid genoemd. Tijdens de activiteiten buiten de groep kan de beroepskracht-kindratio (het voorgeschreven aantal medewerkers) tijdelijk worden losgelaten. De beroepskracht-kindratio blijft kloppend per groep zodat kinderen altijd terug kunnen naar de eigen stamgroep. De begeleiding/verzorging is altijd

passend bij de behoeftes die de individuele kinderen hebben. Voor de emotionele veiligheid van de kinderen wordt de activiteit bij voorkeur begeleid door een pedagogisch medewerker van de groep. Ook kan het voorkomen dat kinderen van de gelijknamige BSO kort op bezoek komen bij het KDV of samen met kinderen van het KDV een activiteit ondernemen zoals bijvoorbeeld tijdens jaarfeesten of aan de randen van de dag. Een medewerker van de BSO zal met de kinderen meegaan. De medewerkers van zowel het KDV als BSO zorgen dat de activiteit veilig, verantwoord en passend is voor de kinderen.

Koningskinderen heeft een samenwerking met Dierenpark Amersfoort. Meerdere keren per jaar komen gidsen van het dierenpark op bezoek bij de peutergroepen waar kinderen op een speelse manier kennis kunnen maken met dieren en natuur.

Koningskinderen heeft door de samenwerking met de Bibliotheek Gooi & Meer op ieder vestiging een 'mini-bibliotheek'. De collectie is door Koningskinderen samen met de bibliotheek samengesteld en bestaat uit kijk-, voel-, prenten- en voorleesboeken afgestemd op de verschillende leeftijdsgroepen (0-12 jaar). Dagelijks kunnen de kinderen en de pedagogisch medewerkers boeken kiezen om (voor) te lezen. Bovendien kunnen alle kinderen die bij Koningskinderen staan ingeschreven gratis lid worden van de bibliotheek.

Tegen betaling kunnen ouders van de kinderen vanaf 2 jaar deelnemen aan peuterjudo ([Judoschool van de Hoek](#)), peuteryoga ([Yogabear](#)) en muziekles ([De Gooische Muziekschool](#)). Ouders ontvangen hierover middels het ouderportaal informatie hoe zij hun kind hiervoor op kunnen geven. Deze activiteiten worden georganiseerd door een externe partij en vinden plaats in een ruimte van Koningskinderen. Medewerkers van de externe partij zijn ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang en zijn gekoppeld aan Koningskinderen Holding B.V. Ons streven is dat deze activiteiten worden begeleid door één medewerker van de vestiging. Er wordt onderling afgestemd welke medewerker bij de activiteit aanwezig is. Ook hier kan de beroepskracht-kindratio tijdelijk worden losgelaten. De beroepskracht-kindratio blijft kloppend per stamgroep waardoor kinderen altijd terug kunnen naar hun eigen stamgroep.

3.4 Uitstapjes

Met de kinderen van het kinderdagverblijf maken wij met de ramblers (grote wandelwagens) wandelingen in de directe omgeving van het kinderdagverblijf. Wij werken met vooraf, door de vestiging, opgestelde veilige vaste routes. De maatregelen die wij nemen zijn beschreven in ons [uitstapjes protocol](#) en ons [verkeers- en vervoersprotocol](#). Zo gaan er altijd minimaal twee personen mee, tijdens uitstapjes voldoen wij aan de vereiste beroepskracht-kindratio voor de kinderen die meegaan als voor de kinderen die op de vestiging blijven. Vanuit ouders dient er toestemming te zijn dat hun kind mag deelnemen aan een uitstapje (via het ouderportaal).

Voor de kinderen van De Gouden Sleutel en De Bremer Stadsmuzikanten is de (kinder)boerderij een terugkerend uitstapje. Voor dit uitstapje beschrijven wij in het werkplan veiligheid en gezondheid van de vestiging welke maatregelen wij nemen om het uitstapje naar de (kinder)boerderij zo veilig mogelijk te laten verlopen.

4. Wennen

Kinderen die nieuw zijn op de vestiging/groep kunnen komen wennen. Het doel hiervan is:

- Het kind en de ouders leren kennen en vertrouwd maken met de nieuwe situatie, de pedagogisch medewerkers en omgeving;
- Het op elkaar afstemmen van voedingsschema's, slaapritme en de pedagogische aanpak.

Afhankelijk van de situatie worden wenaafspraken gemaakt. Op de groep wordt tijd ingeruimd om een kind dat komt wennen extra aandacht te kunnen geven.

4.1 Wenprocedure van nieuwe kinderen

Om de overgang van thuis naar het kinderdagverblijf, of de wisseling van kinderdagverblijf, zo geleidelijk mogelijk te laten verlopen mogen kinderen komen wennen op het kinderdagverblijf. Een aantal weken voor de plaatsing neemt de vestigingsmanager/medewerker van de vestiging contact op met de ouder(s)/verzorger(s) om wenaafspraken te maken.

Twee weken voorafgaand aan de startdatum van het contract is het mogelijk om twee keer een dagdeel te komen wennen (flexibele opvang uitgezonderd). Hiervoor dient een getekende plaatsingsovereenkomst in bezit te zijn van Koningskinderen. Wenmomenten voorafgaand aan de startdatum zijn alleen mogelijk indien er voldoende personeel beschikbaar is én de maximale

groepsomvang dit toelaat. Hierdoor kan het mogelijk zijn dat dit een andere dag is dan de normale opvangdag(en).

Als het kind de eerste keer komt wennen, vindt ook het intakegesprek plaats. De vestigingsmanager en/of de pedagogisch medewerker geeft praktische en organisatorische informatie m.b.t. het kinderdagverblijf, voor zover deze nog niet verstrekt is tijdens een 'rondleiding' en/of in de documentatie. De ouders geven op hun beurt informatie over het kind en hun specifieke behoeften met betrekking tot omgang en verzorging. Het gezin kan tijdens dit bezoek op een ontspannen manier kennis maken met de nieuwe omgeving, de groepsruimte, de medewerkers en de andere kinderen op de groep, zonder dat dit meteen een hele dag is. Gerustgesteld door deze eerste ervaring zal het kind zich de volgende keer eerder thuis voelen op het kinderdagverblijf. Het tweede wennmoment kan het kind een dagdeel komen wennen op het kinderdagverblijf.

Vanaf de startdatum van het contract komt het kind in principe de hele dag. Het is echter ook mogelijk dat het kind de eerste periode kortere dagen komt, omdat de ouders dit fijn vinden of omdat dit prettiger is voor het kind. De pedagogisch medewerkers zullen zorgvuldig omgaan met de wensen die het gezin hierin heeft, waarbij het kind natuurlijk altijd centraal staat.

Voor het wennen van nieuwe kinderen geldt dat tijdens de wenperiode, overeenkomstig de regelgeving van het ministerie van SZW, de beroepskracht/kind ratio en de maximale groepsgrootte klopt. Dit houdt in dat kinderen die nieuw instromen in het kinderdagverblijf niet boventallig zijn op de groep waar zij komen wennen.

4.2 Wennen bij doorstroming naar een volgende groep

Als een kind eraan toe is om door te schuiven naar de volgende groep en er op korte termijn plaats is, gaat het eerst wennen in de nieuwe omgeving. De pedagogisch medewerker van de nieuwe groep kan al een paar keer 'op visite' komen bij het kind op de oude groep om kennis te maken. Ook kan het kind zelf een keertje 'op visite' komen op de nieuwe groep. Ongeveer 2 á 3 weken voordat het kind overgaat, wordt er, eventueel met een groepsgenootje, gewend op de nieuwe groep. Meestal beginnend met een uurtje tussen bijvoorbeeld 10.00 en 11.00 uur 's ochtends en dan opbouwend naar een keer mee eten, mee slapen en eventueel een keer de hele dag blijven. Voor deze wenperiode vindt er een kennismakingsgesprekje plaats tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers van de 'nieuwe' en (indien wenselijk) de 'oude' groep, waarin de algehele gang van zaken en eventuele bijzonderheden van het kind besproken worden. Ouders kunnen tussentijds de ontwikkeling van het kind met pedagogisch medewerkers en/of de vestigingsmanager bespreken.

Indien het voor de ontwikkeling van een kind wenselijk is dat deze op een of meerdere dagen eerder of juist later dan gepland doorstroomt naar de volgende groep, is dit indien de ouders akkoord gaan en de planning dit toelaat mogelijk. Het kind wordt dan structureel op vastgestelde momenten op een andere stamgroep, in een andere stamgroepsruimte door de daar werkzame pedagogisch medewerkers opgevangen. Doorstroom naar de volgende groep is in principe niet van toepassing bij 'Kinderopvang Compact' en Peuterspeelzaal.

Indien kinderen doorstromen van het kinderdagverblijf naar de gelijknamige BSO, kunnen zij voorafgaand aan de startdatum van de buitenschoolse opvang samen met een vaste pedagogisch medewerker van hun groep een bezoek brengen aan de BSO om kennis te maken. Wennen op de BSO als een kind 3 jaar is, is conform de Wet Kinderopvang helaas niet mogelijk.

Voor het interne wenbeleid geldt dat indien een kind een korte tijd went op een nieuwe groep binnen het kinderdagverblijf, wij dit zien als een activiteit buiten de stamgroep. Hierbij zal het kind de eigen stamgroepsruimte en stamgroep tijdelijk verlaten. Wij zorgen ervoor dat het kind altijd weer terug kan naar de eigen groep. Tijdens deze activiteit kan de maximale groepsgrootte van de nieuwe groep worden overschreden. Voor wat betreft de beroepskracht-kindratio telt het kind mee in zijn eigen groep. Indien een kind langer dan één uur op de nieuwe groep is, zien wij dit niet meer als een activiteit, dan moet de inzet van personeel en de maximale groepsgrootte op beide groepen conform de basisnorm zijn.

5. Verzorging en veiligheid

De verzorging van de kinderen en het bieden van veiligheid vormen de basis van de kinderopvang. De verzorgingsmomenten gebruiken wij als interactie tussen kinderen onderling en tussen de pedagogisch medewerker en kind. Wij vinden het belangrijk dat het kind persoonlijke warmte, geborgenheid, plezier, humor en aandacht ervaart tijdens deze momenten. Bij Koningskinderen maken wij gebruik van de verzorgingsproducten van Naïf.

5.1 Maaltijden, tussendoortjes en traktaties

Koningskinderen stimuleert kinderen in hun totale ontwikkeling, dus ook tot het eten van een gezond en gevarieerd dagmenu. Eten en drinken biedt kinderen de gelegenheid nieuwe ervaringen op te doen, eigen smaken en voedingsbehoeften te ontdekken en het zorgt voor sociale momenten. De voeding wordt op een veilige en hygiënische wijze geconsumeerd en is waar mogelijk biologisch van aard.

Bij Koningskinderen is het eten een gezamenlijke activiteit. Voorop staat dat het eten gezellig dient te zijn. Van eten wordt geen 'strijd' gemaakt. Vanaf het moment dat de kinderen een half jaar oud zijn, kunnen wij in overleg met ouders oefenen met het drinken uit een beker.

Er is naast de broodmaaltijd de keuze voor een warme maaltijd tussen de middag (vers bereid door Madaga) en er wordt aandacht besteed aan een groente- en fruithapje. Er is een heldere indeling van de etenstijden, waarbij de baby's (ook) gevoed kunnen worden op vraag.

De opvoedstijl speelt een rol in de ontwikkeling van eetgedrag. Vanuit de pedagogische visie van Koningskinderen krijgen kinderen kaders aangereikt waarbinnen ze eigen verantwoordelijkheid krijgen. Wij erkennen de mening van het kind, maar handhaven bepaalde grenzen. Uit onderzoek blijkt dat op deze wijze een hogere zuivel-, groente- en fruitconsumptie kan worden bereikt. Voorbeelden van toepassingen zijn het kind vragen beslissingen te nemen over het eten dat gegeten wordt, kleine porties aanbieden bij introductie van nieuw voedsel en het kind stimuleren en prijzen. Deze handelwijze draagt bij aan de ontwikkeling van zelfcontrole met betrekking tot voeding en gezonde eetgewoonten. Bewezen is dat wanneer je kinderen laat kiezen uit gezonde voeding, ze zelf later ook eerder zullen kiezen voor gezonde voeding en de kans op overgewicht veel kleiner is. Om overgewicht te voorkomen, is het ook van belang dat het kind in principe zelf kan aangeven hoeveel het wil eten. Het is daarnaast belangrijk om voor rust te zorgen tijdens het eten. Dat geldt voor volwassenen, maar nog meer voor kinderen. Wij eten daarom aan tafel, met aandacht voor elkaar en met aandacht voor het eten. Aandacht en rust helpen bij het creëren van vaste maaltijdmomenten en dragen zo bij aan een gezond eetpatroon.

Bij 'Kinderopvang Compact' wordt er een broodmaaltijd i.p.v. een warme maaltijd gegeten. Ouders van kinderen die naar de Peuteropvang gaan, dienen zelf eten en drinken mee te geven. Bij de BSO is de voeding voor alle kinderen hetzelfde. Wel kunnen ouders tegen een meerprijs een warme maaltijd [bestellen](#) voor tijdens de opvang. Zij zullen deze nuttigen rond 17.00 uur.

Warme maaltijd

Uit onderzoek onder alle ouders van Koningskinderen blijkt dat een groot deel van de ouders behoefte heeft aan het aanbieden van warme maaltijden aan de kinderen tussen de middag. Koningskinderen komt hieraan tegemoetkomen door deze extra service aan te bieden bij onze reguliere Kinderopvang en 'International Day Care'. Ouders kunnen hier kosteloos gebruik van maken. Koningskinderen zoekt daarbij de samenwerking met Madaga, die de maaltijden vers en biologisch bereidt. Onze maaltijden worden gemaakt conform de richtlijnen gezonde voeding van het Voedingscentrum waarbij wij zoveel mogelijk gebruik maken van vers, duurzaam en biologisch voedsel, zodat het kind gedurende de maaltijd alle benodigde voedingsstoffen binnenkrijgt. Het aanbieden van maaltijden tussen de middag op het kinderdagverblijf voorkomt stress in de avonden. De tijd die ouders en kinderen in de avond samen hebben, hoeft niet in het teken te staan van koken en het binnen krijgen van vitamines. Op deze manier proberen wij ouders te ontlasten. Er is echter ook een groep ouders die er wel waarde aan hecht om 's avonds thuis warm te eten. Daarom stellen wij de warme maaltijden niet verplicht, maar bieden wij ouders een keuzemogelijkheid.

De middagmaaltijd vindt plaats in de eigen vertrouwde groepsruimte. De vaste medewerker van de groep is tijdens de maaltijd aanwezig. Op het kinderdagverblijf eten de kinderen doorgaans goed. 'Zien eten doet eten.' De kinderen leren verschillende smaken kennen. De warme maaltijd is een gezellig rustmoment van de dag. De pedagogisch medewerker eet tijdens de maaltijd in principe zelf niet mee, zodat zij zich volledig op de kinderen kan richten en zorg kan dragen dat op een pedagogisch verantwoorde manier maaltijd wordt gehouden met de kinderen.

Traktaties

Traktaties mogen feestelijk en lekker zijn. Wel wordt er gestreefd naar zo gezond mogelijke traktaties. Op de website gezondtrakteren.nl staan verschillende suggesties. Er zijn een aantal afspraken gemaakt met elkaar en met de ouders:

- De traktatie is niet te groot;
- De traktatie bevat niet te veel suiker en/of vet en/of zout;
- Met kinderen die een allergie of dieet hebben wordt zoveel mogelijk rekening gehouden;
- Traktaties worden na de gewone maaltijd uitgedeeld;
- Pedagogische medewerkers geven het goede voorbeeld wanneer zij trakteren.

Voor meer informatie verwijzen wij u ook naar ons [voedingsbeleid](#).

5.2 Slapen

Het is belangrijk dat baby's en dreumesen de mogelijkheid hebben in hun eigen ritme te slapen. Tijdens het intakegesprek horen wij graag meer over het ritme van de kinderen, zodat wij daar rekening mee kunnen houden. Dit ritme laten wij zoveel mogelijk aansluiten bij de situatie thuis. De oudere kinderen slapen op vaste tijden. Kinderen die het slapen ontgroeid zijn, mogen blijven spelen.

Wij werken volgens ons [protocol veilig en gezond slapen](#). Hierin is o.a. opgenomen dat kinderen ieder in hun eigen bedje slapen met hun eigen knuffel of speen. Wij leggen een baby op de rug te slapen. Kinderen worden in principe niet ingebakerd. Indien ouders wensen dat hun kind op de buik slaapt/wordt ingebakerd, dan dienen zij hier schriftelijk toestemming voor te geven middels het formulier: *verklaring toestemming buikligging/inbakeren*. Indien van toepassing informeer de pedagogisch medewerkers of de vestigingsmanager.

5.3 Zindelijkheid

De meeste kinderen zijn er tussen hun tweede en derde verjaardag aan toe om zindelijk te worden. Ze merken dan op tijd dat ze naar het toilet moeten en kunnen hun ontlasting ophouden. Ook emotioneel moet een kind zover zijn dat het gebruik wil maken van het toilet of een potje. Trainen op zindelijkheid doen wij dan ook pas als de signalen hierop wijzen. Wij overleggen met ouders voordat wij hiermee starten. Om onze medewerkers te ondersteunen in de zindelijkheidstraining hebben wij het [protocol zindelijkheid](#) opgesteld.

5.4 Ziektes, ongevallen, allergieën en medicatie

Voor onze werkwijze t.a.v. ziektes, allergieën, ongevallen en toedienen van medicatie verwijzen wij u naar ons [huishoudelijk reglement](#).

5.5 Veiligheid & hygiëne

Koningskinderen wil kinderen opvangen in een veilige en hygiënische omgeving. De maatregelen die wij hierin nemen en de afspraken die gemaakt worden, zijn vastgelegd in diverse beleidsdocumenten en protocollen welke in te zien zijn op onze vestigingen of gedownload kunnen worden via [onze website](#) en het ouderportaal. Op deze manier streven wij naar een eenduidige manier van werken. Daarnaast maken wij met kinderen afspraken om de opvang zo veilig en gezond mogelijk te houden, zoals rennen doen wij buiten (uitzondering kan zijn als het past bij de activiteit), niet op vensterbanken en tafels spelen en handen wassen nadat wij naar de wc zijn geweest. In ons [huishoudelijk reglement](#) staan enkele afspraken die wij met elkaar, de kinderen en ouders gemaakt hebben.

5.6 Voorkomen van ongewenste intimiteiten (vierogenprincipe)

U moet er volledig op kunnen vertrouwen dat uw kinderen op een veilige manier worden opgevangen. Daarbij mag nooit sprake zijn van ongewenste intimiteiten. Koningskinderen ziet voortdurend toe op de kwaliteit en veiligheid van haar dienstverlening en neemt daarbij verschillende voorzorgsmaatregelen.

Deze maatregelen worden uitgebreid beschreven in ons [Protocol Maatregelen ter voorkoming van ongewenste intimiteiten](#) en daarnaast hanteren wij het [Protocol 'kinder mishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang](#) en hebben wij voor medewerkers een [protocol seksuele ontwikkeling opgesteld](#). Hieronder staat een overzicht van de belangrijkste maatregelen.

Maatregelen ter voorkoming van ongewenste intimiteiten
Centrale opvang aan de randen van de dag
Dagelijks wordt er door minimaal 2 medewerkers geopend en afgesloten
Maximaal 3 uur per dag halve bezetting (ochtend, lunch, avond)
Sociale controle door halen/brengen gedurende de dag i.v.m. flexibele opvang
Controle door vestigingsmanager, assistent leidinggevende, pedagoog, kunstzinnig therapeut, facilitair medewerkers, kwaliteitsmanager en directie
Babyfoons
Er heerst een open aanspreekcultuur
Waar mogelijk inzet van stagiaires op groepen met één medewerker
Het samenvoegen van kleine groepen
BSO personeel loopt voortdurend over de verschillende ruimtes
Alle medewerkers zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag en staan hiermee ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang en zijn gekoppeld aan Koningskinderen Holding B.V.
Bekende medewerkers op de groep, zoveel mogelijk beperken van inzet uitzendkrachten
Regelmatige behandeling van beleid en protocollen door het team
Waar mogelijk gedeelde sanitaire ruimtes voor de kinderen en doorkijkvensters bij de groepen

Elke toegangsdeur is uitgerust met een cijfercodeslot
Kinderen worden alleen door hun ouders opgehaald, tenzij anders aangegeven

6. Ontwikkelingsmogelijkheden in het kinderdagverblijf

Koningskinderen daagt kinderen spelenderwijs uit in hun totale ontwikkeling. Het uitgangspunt hierin is dat het kind in zijn 'ontdekkingstocht' centraal staat. Kinderen ontwikkelen zich in hun eigen tempo en op hun eigen manier. Wij beschrijven de verschillende ontwikkelingsgebieden en geven een aantal voorbeelden van de benaderingswijze en spelmogelijkheden voor de verschillende ontwikkelingsgebieden

6.1 Emotionele en sociale ontwikkeling

Een kind heeft anderen nodig om zich prettig te kunnen voelen en zich te kunnen ontwikkelen. Ieder kind heeft behoefte aan aandacht, warmte en emotionele steun. Elk kind laat dit op zijn eigen manier blijken. Onze pedagogisch medewerkers zijn daarom gevoelig ('sensitief') voor de signalen die een kind geeft, door bijvoorbeeld goed te kijken naar het kind en te proberen te begrijpen wat het bedoelt. Vervolgens reageren zij adequaat ('responsief') door in te spelen op de signalen van het kind. Het is in deze interacties belangrijk om de emoties en gevoelens van kinderen, bijvoorbeeld bij angst, blijdschap, trots of verdriet, te verwoorden. Op deze manier kan de pedagogisch medewerker laten merken dat hij of zij zich betrokken voelt bij wat het kind doet, voelt en meemaakt, hier begrip voor heeft en het kind hierin ondersteunt. Zo voelt het kind zich gezien en gehoord. Dit hoeft niet altijd te betekenen dat het kind krijgt wat het wil. Wij kunnen niet altijd aan alle wensen voldoen, maar wij kunnen wel laten merken dat wij de gevoelens opvangen. Reageren op een kind kan ook met non-verbale reacties. Met een glimlach, aai over de bol, een knuffel, of door de nabijheid te zoeken, geven wij het kind ook al een gevoel van geborgenheid. Door sensitief-responsieve reacties te ontvangen zal een kind ervaren dat het op de pedagogisch medewerker kan rekenen, dat deze hem of haar de moeite waard vindt en vertrouwen heeft en geeft. Dit geeft het kind een gevoel van veiligheid.

De pedagogisch medewerker vormt een veilige basis voor het kind. Hierdoor zal het vertrouwen krijgen in de omgeving en in zichzelf waardoor het, vanuit die veilige basis, de omgeving durft te gaan ontdekken en nieuwe dingen durft te proberen. Een kind zal daardoor in staat zijn nieuwe vaardigheden te oefenen en zichzelf verder te ontwikkelen. Een kind dat sensitief-responsieve reacties ontvangt van opvoeders, zal daarnaast veerkracht ontwikkelen. Een kind dat veerkrachtig is, heeft doorzettingsvermogen en flexibiliteit om problemen op te lossen en is in staat zich aan te passen aan (nieuwe) situaties. Een kind zal hierdoor beter met stress om kunnen gaan. Tegelijkertijd zal het kind ook inlevingsvermogen ontwikkelen. Hierdoor zal het kind proberen anderen te begrijpen en te helpen. Kinderen met een handicap, chronische ziekte of ontwikkelingsstoornis (kwetsbare kinderen) worden extra in de gaten gehouden, zodat zij zich ook veilig voelen.

Een kind wordt mens tussen mensen. Dit proces wordt ook wel de sociale ontwikkeling genoemd: in toenemende mate gaat het kind zelfstandig deelnemen aan de gewoonten en waarden die gebruikelijk zijn in de omgeving waarin het kind verkeert. De groep op het kinderdagverblijf biedt de kinderen bij uitstek de mogelijkheid te experimenteren met sociale contacten. Interactie tussen kinderen vindt al op jonge leeftijd plaats. Bij de jongste baby's zie je oogcontact, interesse in elkaar en naast elkaar bezig zijn (parallelspel). Naarmate de kinderen ouder worden, groeit het contact uit via sociale interacties tot vriendschapsrelaties. Van sociale interactie spreekt men wanneer het kind bewust bij een ander kind gedrag uitlokt en op zijn beurt ingaat op diens reacties. In het oefenen met sociale contacten speelt de pedagogisch medewerker een belangrijke rol. Hij of zij zorgt voor het kader waarin kinderen kunnen spelen en experimenteren en stelt de regels vast, zoals: met speelgoed spelen wij samen en wij luisteren naar elkaar in de kring. Zij laten veel initiatief voor samenspel over aan de kinderen, maar grijpen in als kinderen niet mee mogen of kunnen doen. Zij helpen kinderen om er weer samen uit te komen. Kinderen krijgen de ruimte om eigen kleine conflictjes zelf op te lossen. Indien nodig helpen wij kinderen bij het vinden van een oplossing. Om onze pedagogisch medewerkers te ondersteunen hebben wij een protocol onenigheid als leermoment opgesteld die hen handvatten geeft hoe zij van onenigheid een leermoment kunnen maken.

De emotionele ontwikkeling is moeilijk los te zien van de sociale ontwikkeling. Immers in het contact met anderen ontwikkelen emoties zich. Iemand ontwikkeld zijn of haar zelfbeeld in de loop der jaren vooral door wat anderen tegen hem of haar zeggen. Dit begint al in de vroege kinderjaren. Hoe volwassenen op kinderen reageren is belangrijk voor hun emotionele ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk dat kinderen een positief zelfbeeld ontwikkelen en dragen hiertoe bij door een sfeer van veiligheid en vertrouwen te creëren, waarin wij het kind zoveel mogelijk positieve aandacht geven, een knuffel, een aai of even meehelpen en trots zijn dat het

lukt. Negatieve aandacht wordt zoveel mogelijk vermeden. Afhankelijk van de situatie spreken wij de kinderen aan op hun gedrag waarbij wij geen oordeel vellen over de kinderen. Wij spreken de kinderen op hun eigen niveau aan. De pedagogisch medewerker houdt in de gaten wat het kind wel kan en wat nog niet. Ze helpt waar nodig en stimuleert de zelfredzaamheid als het kind daaraantoe is. Soms kan het goed voor een kind zijn even de oudste van de groep te zijn. Hierdoor wordt zelfvertrouwen opgebouwd.

Ook de aandacht voor en het uiten van emoties, zoals tevredenheid, blijheid, boosheid of verdriet is van belang voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De verschillende emoties van de kinderen worden altijd serieus genomen. De pedagogisch medewerker doet dat bijvoorbeeld door deze gevoelens onder woorden te brengen. Het kind leert door het benoemen wat op zijn eigen emoties te krijgen. Het kind heeft altijd een reden om te huilen, schoppen of om een knuffel te willen geven. Bij zeer jonge kinderen hangt het uiten van emoties vooral samen met het lichamenlijk welbevinden. Bij de dreumesen en peuters heeft het ook te maken met het beginnende ik-besef en het ontdekken van de eigen wil. Afhankelijk van de leeftijd van het kind kan de pedagogisch medewerker de oorzaak van het verdriet wegnemen, het verdriet benoemen en bespreken en het kind stimuleren tot het vertellen waarom en wat er is gebeurd.

Respect voor autonomie van kinderen

Door actief bezig te zijn ontdekt een kind de wereld om zich heen en wat zijn eigen mogelijkheden in die wereld zijn. Baby's zijn geheel afhankelijk van de zorg van volwassenen. Maar hoe ouder een kind wordt, hoe meer het zelf zal willen en kunnen doen. Het is daarom goed om kinderen de mogelijkheid en de ruimte te geven om dit te kunnen doen. Onze pedagogisch medewerkers streven ernaar ieder kind de kans te geven nieuwe dingen uit te proberen, nieuwe handelingen te oefenen en zelf oplossingen te bedenken voor problemen waar ze tegenaan lopen. Wanneer het een kind lukt om iets zelf te doen of zelf een probleem op te lossen, zal het trots zijn op zichzelf en zo zelfvertrouwen en een positief gevoel over zichzelf opbouwen. Dit zal leiden tot een positief zelfbeeld. Hierdoor raken kinderen tevens gemotiveerd om de volgende keer weer iets nieuws uit te proberen. Door toe te passen wat een kind eerder geleerd heeft, zal het zich ontwikkelen tot een zelfstandig persoon die actief nieuwe ervaringen op wil doen, een persoon met een eigen 'ik'.

Respect voor autonomie betekent ook dat een kind steun krijgt bij activiteiten waarbij hij die nodig heeft en dat het daarnaast ongestoord zelfstandig bezig kan zijn wanneer dat mogelijk is. Ieder kind is anders, dus ieder kind zal de dingen op zijn eigen manier en op zijn eigen tempo doen. Wanneer een kind eerst zelf een handeling probeert uit te voeren of oplossingen zoekt voor de problemen waar het mee te maken krijgt, ontwikkelt de zelfredzaamheid en leert het oplossingsgericht te denken. De pedagogisch medewerker houdt rekening met gevoelens, wensen en ideeën van de kinderen. Wanneer mogelijk gaan wij daarover met het kind in gesprek. Het is belangrijk om een kind voor te bereiden op de dingen die komen gaan en (naargelang de leeftijd) een kind een mate van eigen inbreng in de gang van zaken te geven. Zo is het kind niet volledig afhankelijk van volwassenen.

Iedere leeftijdsfase en ieder kind kent eigen behoeften. Onze pedagogisch medewerkers stemmen de balans tussen steun en autonomie hierop af. Door als pedagogisch medewerker een kind als een apart individu te beschouwen en aan te sluiten bij de eigenheid en mogelijkheden van een kind, kan een kind volledig tot zijn recht komen.

Grenzen stellen

Voor de emotionele veiligheid van kinderen is het belangrijk om grenzen te stellen. Positief gedrag belonen wij met complimenten (bijvoorbeeld met woorden, gebaren of een aai over de bol), negatief gedrag proberen wij middels onderstaande manieren om te buigen. Om onze medewerkers hierin te ondersteunen hebben wij een protocol grenzen stellen.

- Wij spreken een kind (bij voorkeur op kindhoogte) op een rustige en duidelijke wijze aan en wij maken oogcontact.
- Wij leggen uit waarom iets niet mag en welk gedrag wij willen zien (bijvoorbeeld: *Gijs, als je op tafel tekent, kan ik het er niet meer vanaf krijgen. Je mag op een vel papier tekenen óf 'Je mag hier lopen, anders botsen we tegen elkaar. Straks als we naar buiten gaan, kun je rennen.*).
- Wij stellen duidelijke grenzen en bieden alternatieven of wij laten een kind zelf opzoek gaan naar alternatieven. Het is belangrijk dat nee een nee is en blijft. Wij proberen zoveel mogelijk begrip te tonen voor de gevoelens die een 'nee' bij een kind op kan roepen (bijvoorbeeld: *'Ik zie dat je heel graag wil lijmen en ik snap dat. Het kan nu alleen even niet want we gaan aan tafel. Na het eten mag je het afmaken.'*)
- Als wij zien dat een kind zijn gedrag probeert om te buigen geven wij het kind complimenten, óók als het niet direct lukt.

- Wanneer een kind negatief gedrag blijft vertonen kan het nodig zijn om een kind uit de situatie te halen. De pedagogisch medewerker kan dit doen door het kind even bij zich te roepen.

Omgangsregels, normen & waarden

Kenmerkend voor een kinderdagverblijf is dat kinderen in een groep functioneren. Ze leren hierdoor samen te delen en rekening met elkaar te houden. Daaruit vloeien een aantal sociale- of gedragsregels. Deze regels komen voort uit onze eigen waarden en normen.

Koningskinderen vindt het belangrijk dat de kinderen respect hebben voor elkaar en dat ze op een gelijkwaardige, eerlijke, open en positieve manier met elkaar omgaan met aandacht voor elkaar en de omgeving. Dit wordt tot uiting gebracht door:

- Elkaar te groeten bij komen en gaan.
- Elkaar uit laten praten.
- Met elkaar te delen.
- Elkaar serieus te nemen.
- Elkaar te helpen.
- Een ander te accepteren zoals hij is.
- Elkaar open en positief te benaderen.
- Elkaar geen pijn te doen.
- Met respect omgaan met elkaars spullen en bezittingen.

Diversiteit:

Bij Koningskinderen komen kinderen met een verschillende achtergrond, zowel qua land van herkomst, samenlevingsvorm, levensbeschouwing, gezondheid als ook qua waarden en normen. Wij willen dat alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, zich thuis voelen bij ons. Bij Koningskinderen zijn alle kinderen (en ouders) die gebruik maken van onze opvangmogelijkheden gelijk in waarde en waardigheid (ook al zijn wij allemaal uniek!). Alle verschillende opvangvormen zijn dan ook van hoge kwaliteit, onder andere op het gebied van veiligheid, hygiëne, voeding en het pedagogisch klimaat. Het maakt niet uit hoe je eruitziet, waar je bent geboren, of je rijk bent of arm. In het optrekken en zorgen voor de kinderen zullen de medewerkers zorgdragen dat niemand uitgesloten wordt en alle kinderen gelijk behandeld worden. Wanneer zich hieromtrent situaties voordoen die in strijd zijn met deze visie (bijv. pesten, discriminatie, buitensluiten), zullen de medewerkers hierop inspelen, zodat iedereen zich welkom en veilig en respectvol behandeld voelt bij Koningskinderen. Om onze medewerkers hierin te ondersteunen hebben wij een protocol omgaan met pestgedrag opgesteld.

Zie hieronder voorbeelden van (spel)mogelijkheden voor de emotionele en sociale ontwikkeling.

Ontwikkelingsgebied	Baby	Dreumes	Peuter
Emotioneel	Huidcontact (aanraken en knuffelen). Dit stimuleert ook het lichaamsbesef.	Laat horen dat je er nog bent als je uit zijn/haar gezichtsveld bent.	Bemoedigend optreden als een kind dat nodig heeft.
	Als een baby verdrietig is, knuffelen wij de baby en benoemen wij zijn/haar emoties.	Als een kind verdrietig is, knuffelen wij het kind en benoemen wij zijn/haar emoties.	Als een kind verdrietig is, knuffelen wij het kind en benoemen wij zijn/haar emoties.
	Op schoot voeden.	Het samendoen van een creatieve activiteit stimuleert het hechtingsproces.	Het samendoen van een creatieve activiteit stimuleert het hechtingsproces.
	Praat veel tegen het kind door bijvoorbeeld je handelingen te benoemen.	Praat veel tegen het kind door bijvoorbeeld je handelingen te benoemen.	Praat veel tegen het kind door bijvoorbeeld je handelingen te benoemen.
	Als het kind brabbelt, terugpraten.	Pas je lichaamshouding aan (op ooghoogte praten).	Pas je lichaamshouding aan (op ooghoogte praten).
Ontwikkelingsgebied	Baby	Dreumes	Peuter
Sociaal	Twee baby 's samen op een speelkleed neerleggen.	Kinderen samen activiteiten laten doen zoals liedjes klappen en/of zingen.	Activiteiten doen, zoals gezelschapspelletjes, met een klein groepje kinderen.
	Betrek groepsgenootjes bij de baby.	Gezamenlijk aan tafel eten.	Gezamenlijk aan tafel eten.
	Baby betrekken bij groepsmomenten door het bijvoorbeeld tijdens het eten in een babyzitje erbij te zetten.	Speel samen met het kind. Bouw bijvoorbeeld samen een toren. Betrek groepsgenootjes erbij.	Laat de kinderen elkaar helpen met bijvoorbeeld aankleden of iets uit de kast pakken.
		Helpen met de dagelijkse dingen zoals opruimen en tafeldekken enz.	Helpen met de dagelijkse dingen zoals opruimen, tafeldekken, de afwas enz.
		Namenspelletjes: 'wie zit er naast je aan tafel?'	Laat het kind dingen met andere kinderen delen. Kringgesprek.

6.2 Lichamelijke ontwikkeling

Lichamelijke ontwikkeling is het leren gebruiken van het lichaam. In de periode dat het kind het kinderdagverblijf bezoekt, maakt het een enorme ontwikkeling op het gebied van de lichaamsbeheersing door. Deze steeds grotere lichaamsbeheersing, bijvoorbeeld van omrollen, naar zitten, naar staan, is in de eerste plaats het gevolg van rijping. Daarnaast is het van belang om het kind een omgeving te verschaffen die het verschillende mogelijkheden en uitdagingen biedt. Een kind ontwikkelt zich alleen maar door iets vaak en zelf te doen. Een voorname rol van het kinderdagverblijf is dan ook het zorg dragen voor voldoende bewegingsruimte. Een voorbeeld hiervan is dat een baby zich in een wieg moeilijk kan omrollen. Daarom zorgen onze pedagogisch medewerkers ervoor dat jonge baby's regelmatig in een ruime box of op een kleed liggen, zodat kinderen de ruimte hebben om te oefenen. Bij dreumesen en peuters is het zorg dragen voor voldoende ruimte om het kind te laten fietsen en rennen van groot belang. Bij de motorische ontwikkeling onderscheiden wij de grove motoriek (kruipen, lopen, rennen) en de fijne motoriek (knippen, plakken, tekenen). Er zijn diverse spelmogelijkheden waarmee de pedagogisch medewerkers de voorwaarden kunnen scheppen voor de kinderen om zich te ontwikkelen. Zoals het gebruik van klim/klautermateriaal, optrekstang voor baby's, loopwagens, dansen, tekenen, of kleien. Wij vinden het hebben van bewegingsruimte belangrijk voor de ontwikkeling van baby's, dreumesen en peuters. Bewegen wordt aangemoedigd maar wordt afgeremd indien dit kan leiden tot onveilige situaties of tot te veel onrust leidt op de groep. Zie hieronder voorbeelden van (spel)mogelijkheden voor de lichamelijke ontwikkeling.

Ontwikkelingsgebied	Baby	Dreumes	Peuter
Fijne motoriek	Oppakken van kleine voorwerpen, bijv. stukjes fruit of brood.	Oppakken van kleine voorwerpen, bijv. stukjes fruit of brood.	Kralen rijgen.
	Leer het kind twee blokjes tegen elkaar slaan.	Maak samen een puzzel.	Maak samen een puzzel.
	Biedt materialen aan van verschillende structuren, vormen, kleuren en groottes.	Biedt materialen aan waarmee spulletjes ergens ingestopt en uitgehaald kunnen worden.	Zelf schoenen aantrekken/rits open/dicht doen en knopen losmaken.
	Leer het kind een speeltje overpakken van ene in andere hand.	Activiteiten zoals scheuren, plakken, kleuren met krijtjes of verven.	Activiteiten zoals knippen, prikken, scheuren, plakken, tekenen, kleuren of verven.
	Biedt materialen aan waarmee spulletjes ergens ingestopt en uitgehaald kunnen worden.	Activiteiten met verschillend sensopathisch materiaal, zoals zand, water, klei, modder, wol en watten.	Activiteiten met verschillend sensopathisch materiaal, zoals zand, water, klei, modder, wol en watten.
		Bouw samen een toren. Blaas bellen en laat de kinderen deze kapot maken.	Bouw samen een toren. Blaas bellen en laat de kinderen deze kapot maken.
Ontwikkelingsgebied	Baby	Dreumes	Peuter
Grove motoriek	Bewegingsspelletjes/spelletjes op schoot zoals paardrijden, 'op een grote paddenstoel' of 'klap eens in je handjes'.	Bewegingsspelletjes/spelletjes op schoot. Zing bijvoorbeeld liedjes, waarbij het kind de bewegingen kan nadoen zoals 'met de vingertjes'. Of spelletjes als op een grote paddenstoel'.	Bewegingsactiviteiten waarbij springen, hinkelen, hurken, klimmen en rennen centraal staan, 'zoals schipper mag ik over varen'.
	Geef het kind je vingers, zodat het zichzelf kan optrekken.	Stimuleer het kruipen/lopen door speeltjes ook buiten zijn/haar bereik te legen of roep hem/haar van een afstandje.	Stimuleer het kind zichzelf aan en uit te kleden, ook met verkleedkleden kan hiermee geoefend worden.
	Begin met het leren uit een beker drinken.	Leer het kind uit een beker drinken.	Leer kinderen zelfstandig eten en bijvoorbeeld zelf hun brood smeren. Laat kinderen helpen bij het uitdelen van eten en drinken.
	Leg het kind op de buik zodat het kind de nekspieren kan trainen.	Dansen op de muziek.	Dansen op de muziek.
	Daag het kind uit door een speeltje binnen handbereik te leggen of door een mobiel boven het hoofd te hangen, zal het kind zijn hoofd proberen op te heffen en beginnen met grijpen naar het voorwerp of ernaartoe kruipen/rollen.	Biedt kinderen spelateriaal zoals loopfietsjes, duwkarretjes, een klim/klautermateriaal of een bal. Zet een parcours uit.	Biedt kinderen spelateriaal zoals loopfietsjes, duwkarretjes, een klim/klautermateriaal of een bal. Zet een parcours uit.
	Een zachte bal overrollen.	Tegen een bal schoppen, rollen van een zachte bal van een bal.	Overgooien, voetballen, een ballon hooghouden.
	Controle over de nekspieren kun je oefenen met wiegen en schommelen (controle van het hoofd is een eerste vereiste om te leren kruipen of lopen).		Leer kinderen zelfstandig de trap van de verschoontafel op te lopen.

6.3 Taal- en cognitieve ontwikkeling

Alles in de directe omgeving verkent de baby met zintuigen. Door te kijken, te horen, te proeven, te ruiken en te tasten ervaart het kind dat dingen heel verschillend zijn. Door steeds opnieuw zulke ervaringen op te doen, groeit het bewustzijnsproces. Zodoende krijgt het kind grip op zijn omgeving. Voor het begrijpen van de omgeving is taal essentieel. Taal is het systeem van woorden, zinnen en gebaren, waarmee mensen kunnen communiceren. Elk mens heeft een aangeboren behoefte tot communicatie. Kinderen leren dat alles een naam heeft; de dingen worden benoemd. Door zelf woorden te gebruiken, legt het kind een verband tussen een woord en iets uit de omgeving. De taalontwikkeling in het kinderdagverblijf verloopt van kleine geluidjes, naar brabbelen, naar woordjes, naar twee woordzinnen, naar hele zinnen en naar "waarom-vragen". Voor het stimuleren van de taalontwikkeling, vinden wij het van belang dat er veel met het kind wordt gesproken en naar het kind geluisterd wordt. De pedagogisch medewerkers benoemen bijvoorbeeld hun handelingen en de voorwerpen in de groep, zingen liedjes, geven kinderen de ruimte om te reageren, lezen voor, etc. Constante ruis, zoals door het aan laten staan van de radio of een drukke groep, moet worden vermeden. Naast het gebruik van taal wordt de cognitieve ontwikkeling spelenderwijs gestimuleerd door variatie in het aanbieden en het afstemmen op de leeftijd van het spelgoed en spelletjes, het spelen met blokken, een spiegeltje, het spelen met puzzels, constructiemateriaal, knutselen, uitvoeren van opdrachtjes of het doen van rollenspellen. Zie hieronder voorbeelden van (spel)mogelijkheden voor taal en cognitieve ontwikkeling.

Ontwikkelingsgebied	Baby	Dreumes	Peuter
Taal	Zing kinderliedjes, rijmpjes en opzegversjes.	Zing kinderliedjes, rijmpjes en opzegversjes. Zing liedjes met gebaren.	Zing kinderliedjes, rijmpjes en opzegversjes.
	Reageer als het kind brabbelt of imiteer de geluidjes die de baby maakt.	'Vertaal' wat het kind wil zeggen. Als het kind zegt: "dink", dan zeg je "Wil je wat drinken?" Wij corrigeren fout gesproken woorden niet.	Boekjes (voor)lezen, praten over het boek, het verhaal na laten vertellen.
	Begeleid je handelingen met spraak.	Boekjes voorlezen en plaatjes benoemen.	Oefen met begrippen zoals boven, onder, naast, tussen, in, voor en achter.
	Zorg voor een duidelijke mimiek; laat aan je gezicht zien wat je bedoelt.	Gebruik de gewone spreektaal en maak je zinnen geleidelijk aan langer.	Stimuleer het kind te vertellen over wat het heeft meegemaakt.
Ontwikkelingsgebied	Baby	Dreumes	Peuter
Cognitief	Bied speeltjes aan van diverse kleuren, vormen en materialen. Die het kind kan verkennen doorzien, voelen, ruiken en in de mond stoppen.	Het beleven van de seizoenen in hun ritmische afwisseling heeft op het kleine kind een structurerende werking. Het kind ervaart hierdoor dat het deel uitmaakt van een grote wereld, waar het voorzichtig aan gaat deelnemen.	Het beleven van de seizoenen in hun ritmische afwisseling heeft op het kleine kind een structurerende werking. Het kind ervaart hierdoor dat het deel uitmaakt van een grote wereld, waar het voorzichtig aan gaat deelnemen.
	Doe spelletjes als kiekeboe.	Geef het kind een insteekpuzzel.	Puzzelen, bouw de moeilijkheidsgraad langzaam op.
	Laat het kind zichzelf bekijken in de spiegel.	Laat het kind blokjes van verschillende vormen in een blokkendoos doen.	Doe sorteer- en geheugenspelletjes zoals memory.
		Aanwijsspelletjes zoals ik zie, ik zie, wat jij niet ziet.	Gebruik getallen, benoem de kleur en de vorm van een voorwerp.
		Stimuleer de zintuiglijke ontwikkeling door natuurgetrouwe knutselwerkjes aan te bieden, waardoor het kind zich bewust wordt van de buitenwereld.	Stimuleer de zintuiglijke ontwikkeling door natuurgetrouwe knutselwerkjes aan te bieden, waardoor het kind zich bewust wordt van de buitenwereld.
		Laat het kind regelmatig iets knutselen. Het knutselmateriaal biedt de kinderen de mogelijkheid een gevoel te ontwikkelen voor verhoudingen, oriëntatie, compositie en kleur.	Laat het kind regelmatig iets knutselen. Het knutselmateriaal biedt de kinderen de mogelijkheid een gevoel te ontwikkelen voor verhoudingen, oriëntatie, compositie en kleur.
		Geef het kind kleine opdrachtjes.	Geef het kind opdrachtjes (iets pakken, wegbrengen) en laat het meehelpen met de dagelijkse klusjes (tafeldekken, vegen, e.d.).
			Laat het kind in vrij spel gestructureerd situaties naspelen, zoals 'vadertje', 'moedertje' en 'winkeltje'.
			Laat het kind experimenteren met constructiemateriaal

6.4 Creatieve ontwikkeling & activiteiten

Door veel verschillende soorten (creatieve) activiteiten aan te bieden, krijgt het kind ruime mogelijkheden om op diverse terreinen zijn eigenheid en zijn talenten te ontdekken. Creatief bezig zijn met muziek, beweging en kunstzinnige activiteiten gedurende iedere leeftijdsfase, heeft een positief effect op lichaam en geest. In het veelzijdige kinderlijke spel worden de waardevolle fantasiekrachten maximaal aangewend.

In het spel krijgt het kind de kans om al sjouwend, bouwend, klimmend en rennend de motoriek onder controle te krijgen en doet het bovendien zijn ervaringen op die de basis leggen voor later verder te ontwikkelen leergedrag. Een kind dat zijn creatieve geest zo veelzijdig mogelijk heeft kunnen ontwikkelen, is later beter in staat richting te geven aan zijn bestaan.

Sprookjes

Koningskinderen legt in haar werkzaamheden op verschillende manieren een accent op sprookjes. De sprookjes, onder andere die uit de verzameling van de gebroeders Grimm, geven de kinderen in beelden diepe geestelijke waarheden. In een taal met een buitengewoon rijke woordenschat worden zonder enige gekunsteldheid menselijke ontwikkelingswegen getoond die van grote en gunstige invloed kunnen zijn op de eigen ontwikkeling van kinderen. In zijn of haar verbeelding maakt het kind de beproeving van de held of de heldin mee. Opgelucht haalt het adem als aan het einde van het verhaal het goede overwint en het kwade gestraft wordt. De innerlijke en uiterlijke strijd van de held vormt het geweten van het kind dat zich identificeert met de held. Het is ondenkbaar dat er een kindertijd zou zijn zonder Sneeuwwitje, Roodkapje of de Kikkerkoning. Zijn het niet de sprookjesfiguren die ons al in een vroeg stadium leren de gouden schat in onze eigen ziel te ontdekken? Ze doen ons begrijpen dat eerlijkheid en trouwheid de ziel mooi maakt en dat zuiverheid haar hoogste geluk is. In een tijd waarin het kleine kind met zeer veel wisselende indrukken wordt geconfronteerd, zijn de sprookjes niet alleen een weldaad, maar in onze ogen zelfs een noodzaak.

Ook bij de inrichting wordt er rekening mee gehouden de 'koningssferen' te verbeelden. Zoals het sprookjestafereel in de hal waar de kinderen de elementen herkennen van het sprookje. Zo komen ook jongere kinderen die nog niet voorgelezen worden al vroeg in aanraking met de beelden. Bovendien heeft elk sprookje zijn eigen 'sprookjesdoos' met gerelateerde spelletjes om de beleving van het sprookje te verbreden en te verdiepen.

Jaarfeesten

Binnen Koningskinderen wordt er bij kinderen vanaf ongeveer twee jaar veel aandacht geschonken aan de jaarfeesten. Het leven is immers een feest en het feest van het leven is een aaneenschakeling van jaarfeesten! Op deze manier neemt Koningskinderen de kinderen aan de hand mee door het veelzijdige jaar heen. Het samen toelevens naar ieder feest, het beleven in volledige verrukking en het nagenieten versterkt het groepsgevoel. Elk seizoen is er weer een ander mooi feest dat gevierd kan worden, zoals Sint Jan in de zomer, Sint-Maarten in de herfst, Kerstmis en Sinterklaas in de winter en Pasen in de lente. Door de jaarfeesten uitgebreid te vieren en veel aandacht te schenken aan de bijbehorende spelletjes en liedjes probeert Koningskinderen de kinderen aan de hand mee te nemen door het veelzijdige jaar heen.

Ter voorbereiding van de vieringen zijn er tal van activiteiten die per feest verschillend zijn. De pedagogisch medewerker zal daar een leidende rol in hebben. Hierin speelt het 'samen doen' met de pedagogisch medewerker een belangrijke rol. Door het samen maken van de bloemenkransen voor het Pinksterfeest en de lantaren van Sint-Maarten zijn de kinderen betrokken en leven ze naar het feest toe. Welke kleuren kiezen de kinderen, samenmenging en kneden ze het deeg voor de broodhaan, hoe komt de lantaren tot stand? Het zijn allemaal stappen om de kinderen mee te nemen in de beleving van het feest.

Knutselen

Knutselen is een activiteit die zich meer dan alleen op de creatieve ontwikkeling van het kind richt. Zo zijn de knutselwerkjes ook gericht op de natuur en de buitenwereld. Daarmee ontwikkelt het kind zich zintuiglijk. Het wordt zich meer bewust van de buitenwereld als het binnen met bijvoorbeeld een lammetje bezig is. Daarom zijn de seizoensgebonden knutselwerkjes natuurgetrouw. Ze zijn herkenbaar voor het kind in de buitenwereld. Ze sluiten aan bij de belevingswereld van het kind en wekken interesse voor de buitenwereld. Een inleidend verhaal van de pedagogisch medewerker kan een kind meenemen in zijn of haar beleving ten aanzien van het werkje. De pedagogisch medewerker biedt het kind materiaal aan waar kan het kind naar eigen inzicht gebruik van maken, waardoor het resultaat een individueel karakter krijgt. Daarnaast bieden de knutselwerkjes handvatten om de fijne motoriek te ontwikkelen. In de werkjes komen diverse technieken aanbod. Zoals kleuren, plakken, prikken, scheuren en knippen. Vaak bestaan de knutselwerkjes uit losse onderdelen waarin die verschillende technieken los van

elkaar gebruikt worden. Met name in de losse onderdelen komt de individualiteit naar voren. In het samen komen, ontstaat er een mooi verzorgd geheel waarin het kind ook gevoel voor compositie, verhoudingen en oriëntatie ontwikkeld (bijvoorbeeld; waar zit een neus, waar is het gras?). De kinderen doen zoveel mogelijk zelf, maar dat is niet het doel. Juist het samen doen is belangrijk voor het hechtingsproces. De knutselwerkjes laten het individuele van het kind zien.

Met de terugkerende knutselwerkjes is de individuele ontwikkeling zichtbaar en kan gevolgd worden door de jaren heen. Voor de kinderen bieden zij een natuurlijk middel om niet alleen het dagelijks ritme te ervaren maar de boog te kunnen verlengen naar een jaar.

Creatieve fantasie en expressie

Verhalen, liedjes, weersomstandigheden en persoonlijke gebeurtenissen kunnen allemaal dienen om de kinderen uiting te laten geven aan hun eigen fantasie en expressie. Met diverse middelen zoals schilderen, kleuren en plakken worden de kinderen uitgedaagd om aan hun eigen beleving vorm te geven. Ook hierin ontwikkelen zij de fijne motorische vaardigheden. Daarnaast biedt deze vorm het kind de mogelijkheid om zich zelfstandig en op eigen wijze uit te drukken.

Kring

De kring bij de peutergroepen is een mooie manier om met elkaar de dag te beginnen. Elke ochtend geeft dit de mogelijkheid om de sfeer van de dag te bepalen. Omdat het dagelijks terugkeert, geeft het de kinderen houvast en een gevoel van saamhorigheid. De liedjes die gezongen worden zijn bijvoorbeeld oudhollandse kinderliedjes die passen bij de seizoenen. Door liedjes te zingen met een rijke woordenschat wordt de taalontwikkeling spelenderwijs gestimuleerd. Tijdens het zingen oefenen de kinderen hun geheugen en gebruiken ze soms hun lichaam bij gebaren. Door de kinderen te stimuleren in het gebruik van gebaren, woorden, melodie en beelden krijgen ze verschillende manieren aangereikt om te leren.

Een kunstzinnig therapeute/activiteitencoördinator zorgt binnen Koningskinderen voor de verwezenlijking van bovenstaande activiteiten, door de pedagogisch medewerkers hierin te begeleiden.

7. Samenwerken met ouders

7.1 Rondleiding en intakegesprek

Voorafgaand aan de plaatsing leiden wij de ouders rond op de vestiging. Vlak voordat de opvang begint (tijdens het 'wennen') of op de eerste dag geeft de vestigingsmanager of een medewerker van de vestiging de ouders informatie over de dagelijkse gang van zaken op het kinderdagverblijf en leidt de ouders zo nodig nogmaals rond. De pedagogisch medewerkers bespreken met de ouders de wetenswaardigheden over het kind en maken wenaafspraken. Na plaatsing wordt door de afdeling Planning & Plaatsing ook schriftelijke informatie aan nieuwe klanten verstrekt, zoals de algemene voorwaarden, het huishoudelijk reglement, de tarieven, de Koningskinderen liederenbundel en ook informatie over een gratis lidmaatschap bij de bibliotheek.

7.2 Ouderapp

Koningskinderen maakt gebruik van de ouderapp Konnect. Via deze app worden ouders middels verslagen, foto's en nieuwsberichten op de hoogte gehouden van een dag bij Koningskinderen. Daarnaast vragen wij ouders via de app wel of geen toestemming te verlenen voor een aantal zaken, zoals het maken van uitstapjes en het plaatsen van foto's op social media. Ook kunnen ouders via de ouderapp met de betreffende pedagogisch medewerkers of de vestigingsmanager communiceren en kunnen beleidsstukken van Koningskinderen worden ingezien.

7.3 Haal- en brengcontacten

Tijdens het halen en brengen vindt er een persoonlijke overdracht plaats tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Over het verloop van de dag bij Koningskinderen krijgen de ouders via het ouderportaal informatie over onder andere de activiteiten met foto's, maar ook over eten/drinken, het aantal luiers en hoe lang de kinderen geslapen hebben. Op deze manier krijgen ouders ook op de wat drukkere 'haalmomenten' voldoende informatie om de verzorging thuis goed aan te laten sluiten bij wat er die dag gebeurd is. Ouders kunnen tussentijds ook telefonisch contact opnemen met het kinderdagverblijf. De kinderen worden uitsluitend meegegeven aan de ouders, mochten andere mensen dan de ouders de kinderen op komen halen, dan moet dit aan het kinderdagverblijf worden doorgegeven.

7.4 Mentor

Aan ieder kind dat bij Koningskinderen komt, wordt een mentor toegewezen. Tijdens het intakegesprek horen nieuwe ouders en kinderen wie de mentor is en wat zijn/haar rol is. Als het kind een andere mentor krijgt, bijvoorbeeld omdat het naar een andere groep gaat, dan laten wij weten wie de nieuwe mentor is. Ook in de ouderapp staat aangegeven wie de mentor is van het kind, zodat dit voor de ouders altijd duidelijk en inzichtelijk is. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst en volgt de ontwikkeling van het kind. Hij of zij is het eerste aanpreekpunt voor de ouders en het kind. De mentor is ook degene die in overleg treedt, als er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van het kind.

7.5 Observeren van kinderen

Wij observeren de kinderen continu om hen beter te leren kennen en begrijpen. Maar ook om in te kunnen spelen op hun behoeftes, mogelijkheden en uitdagingen. Daarbij letten wij bijvoorbeeld op het welbevinden, de mate waarin een kind lekker in zijn vel zit. Ook kijken wij naar de ontwikkeling van het individuele kind én of iedereen zich nog prettig voelt in de groep.

Naast deze dagelijkse observaties, houden onze pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van kinderen bij in het kindvolgsysteem. Zo kunnen ze in hun werk aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en zo nodig stimuleren in het zetten van een volgende stap. In het kindvolgsysteem wordt de ontwikkeling gevolgd op basis van de volgende thema's:

- Algeheel welzijn
- Lichamelijke ontwikkeling (incl. zintuiglijk, grof en fijn motorisch)
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling (incl. taal)
- Creatieve ontwikkeling

7.6 Ontwikkelingsgesprek

Jaarlijks, rond de verjaardag van een kind, (en de eventuele overgang naar de volgende groep) kunnen ouders een uitnodiging verwachten voor een ontwikkelingsgesprek. De ouder is niet verplicht om op dit aanbod in te gaan. Leidraad tijdens deze gesprekken zijn de observaties die gedurende het jaar worden bijgehouden door de mentor (in samenspraak met de evt. andere vaste pedagogisch medewerkers van de groep). Ook indien ouders geen gebruik maken van deze uitnodiging worden de observaties vastgelegd in de Ouderapp. Alle observaties vormen samen het kinddossier. Ouders kunnen het kinddossier via de Ouderapp inzien en downloaden. Wanneer het kind naar de basisschool gaat, kunnen ouders het dossier van hun kind t.b.v. de doorgaande ontwikkellijn delen met de school/BSO waar het kind naar toe zal gaan. In het ontwikkelingsgesprek én de uitnodiging hiervoor attenderen wij ouders hierop.

Vanzelfsprekend kan er op ieder moment dat een ouder, pedagogisch medewerker of vestigingsmanager het nodig acht, extra aandacht aan een kind besteed worden en een afspraak gemaakt worden. Een ouder vindt bijvoorbeeld dat het kind weinig eet en een pedagogisch medewerker maakt zich bijvoorbeeld zorgen over de taalontwikkeling van een kind. Het is dan van belang dat een uitwisseling van ervaringen plaatsvindt en dat er gezamenlijk naar een oplossing of aanpak wordt gezocht. Desgewenst kan er een gesprek ter ondersteuning en/of advies aangevraagd worden met de pedagoog van Koningskinderen.

7.7 Zorgen en doorverwijzen

Soms ontstaan er zorgen over een kind. Ontwikkelingsproblemen bij kinderen o.a. kunnen betrekking hebben op:

1. De creatief beeldende ontwikkeling/spelontwikkeling
2. De lichamelijke ontwikkeling; motorisch fijn en grof/zintuiglijk
3. De (sociaal) emotionele ontwikkeling
4. De persoonlijkheidsontwikkeling
5. De spraak-taal ontwikkeling
6. De cognitief/verstandelijke ontwikkeling
7. De ontwikkeling van de zelfredzaamheid

Natuurlijk bespreken wij onze zorgen altijd met ouders, zodat we samen passende ondersteuning kunnen zoeken. Als wij dit zelf niet kunnen bieden, kijken we samen naar hulp van buitenaf.

Koningskinderen werkt volgens een protocol waarin voor onze medewerkers een stappenplan is opgenomen om zorgen bij kinderen te signaleren en daarnaar te handelen (observeren, bespreken met collega's, bespreken met ouders, vervolgacties/doorverwijzen). Daarnaast werken wij met het Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang.

De aanwezigheid van leeftijdsgenootjes maakt het vaak mogelijk om verschillen in de ontwikkeling te signaleren. Onze medewerkers worden in het signaleren van ontwikkelingsproblemen en het eventueel opstellen van een plan van aanpak ondersteund door de vestigingsmanager, de pedagogisch coach en de pedagoog van Koningskinderen. Daarnaast bieden wij met enige regelmaat (online) trainingen aan.

Afhankelijk van de situatie, kan er op enig moment voor gekozen worden om de ouders door te verwijzen naar een passende instantie. Dit gebeurt door de vestigingsmanager, in overleg met de pedagogisch coach/pedagoog en eventueel de directie. Wij gebruiken hiervoor de sociale kaart.

7.8 Nieuwsberichten

Via het ouderportaal en evt. per mail ontvangen ouders nieuwsberichten van Koningskinderen (organisatie breed en over de vestiging en de groep). Algemeen nieuws wordt in sommige gevallen ook gemaïld en/of op de website en social media geplaatst. Jaarlijks worden ouders via de mail op de hoogte gebracht van onze nieuwe tarieven, jaarplanning en de sluitingsdagen. Deze zijn tevens te vinden op onze website en in het ouderportaal.

7.9 Ouderavonden

Koningskinderen organiseert ouderavonden waarin diverse thema's worden behandeld. Denk aan baby's en lichaamstaal, kindervoeding of het stellen van grenzen bij kinderen. Hiervoor nodigen wij vaak gastsprekers uit. Ook organiseert Koningskinderen jaarlijks in samenwerking met het Rode Kruis een EHBO avond, waar men zich voor kan inschrijven.

7.10 De Oudercommissie(s)

Alle vestigingen van Koningskinderen hebben een eigen oudercommissie. De oudercommissie komt een aantal keer per jaar bij elkaar voor een vergadering en bespreekt haar bevindingen regelmatig met de vestigingsmanager. Ook kan de oudercommissie een activiteit voor de ouders organiseren. Indien ouders vragen hebben of opmerkingen met de oudercommissie willen delen, dan kunnen zij contact met hen opnemen. De contactgegevens zijn te vinden op [onze website](#).

7.11 Klachtenprocedure

Koningskinderen vindt het niet alleen van het grootste belang dat de kinderen het naar hun zin hebben, ook de ouders moeten hun dierbaarste bezit altijd met een goed en vertrouwd gevoel achter kunnen laten. Als ouders ergens ontevreden over zijn, lossen wij dit graag op een informele/persoonlijke manier op. Indien gewenst kunt ouders op locatie, telefonisch of per mail contact met ons opnemen en/of een afspraak maken. Mocht dit niet toereikend zijn, dan heeft Koningskinderen ook een formele klachtenprocedure. Deze is te downloaden van [onze website](#) of opvraagbaar bij een van onze medewerkers.

8. Flexibele opvang, ruilen, extra dagen en verlengde openingstijden

Koningskinderen probeert zo optimaal mogelijk aan de wensen en behoeften van ouders/verzorgers te voldoen. Daarom biedt Koningskinderen naast reguliere, ook flexibele opvang aan. Flexibele opvang bij Koningskinderen betekent, dat de ouder/verzorger zelf de mogelijkheid krijgt om de opvang te variëren voor wat betreft het aantal uren en de dag van de week waarop het kind wordt gebracht. Ook kan de ouder/verzorger het tijdstip van halen en brengen van het kind naar eigen behoefte vastleggen. Tevens kan de opvang per week of per aantal weken worden gevarieerd. Naast flexibele opvang per uur is er de mogelijkheid voor ouders om - op aanvraag - al eerder te komen (vanaf 7.00 uur) of kinderen later op te halen (tot 19.00 uur).

Aanvragen van flexibele opvang en verlengde openingstijden kan in principe minimaal 1 uur en maximaal 1 maand van tevoren aangevraagd worden en de flexibele opvang duurt om pedagogische redenen minimaal 3 uur aaneengesloten. Zo is er voldoende tijd om een programma/activiteit aan te bieden en kan een kind wennen aan de omgeving waarin het verkeert, voordat het weer wordt opgehaald. Ouders worden altijd op de hoogte gesteld van de groep waar een kind wordt opgevangen.

Belangrijk is dat het kind een plezierig verblijf heeft en zich in een verzorgde en veilige omgeving kan ontwikkelen. De pedagogische aanpak van Koningskinderen zorgt voor een verantwoord pakket aan dienstverlening en altijd in overleg met de ouders/verzorgers. Stabiliteit is daarbij voor Koningskinderen een belangrijk element. Daarom worden de kinderen bij elke aanvraag zoveel mogelijk in dezelfde stamgroep, door dezelfde medewerker(s) opgevangen, afhankelijk van de mogelijkheden in de bezetting. Een dagprogramma, de prettige omgeving, het pedagogische

klimaat alsook de gewoontes en rituelen leveren een bijdrage aan een stabiele basis voor kinderen om zich optimaal te ontplooien.

Ook als kinderen een dag ruilen of extra komen, probeert Koningskinderen omwille van de stabiliteit kinderen altijd in dezelfde stamgroep met de voor de kinderen bekende medewerkers te plaatsen. Indien dit niet mogelijk is, overleggen wij met de ouders of het kind eventueel op een andere groep opgevangen kan worden. Wij stellen het kind daarbij centraal en geven het extra aandacht als het zich wat minder op zijn gemak voelt door een andere samenstelling of ruimte. Voor de regels en de werkwijze van het ruilen van dagen, aanvragen van extra dagen en het aanvragen van flexibele opvang verwijzen wij naar het huishoudelijk reglement.

9. Inzet personeel

Binnen de kinderopvang spelen onze medewerkers een belangrijke rol. Naast veiligheid, hygiëne, goede verzorging en gezonde voeding moet het personeel op een deskundige, professionele en pedagogisch verantwoorde manier met de kinderen omgaan.

Om kwalitatief hoogwaardige kinderopvang te kunnen waarborgen, besteedt Koningskinderen veel aandacht aan de selectie en verdere loopbaan van haar medewerkers. Vanzelfsprekend dienen onze medewerkers gekwalificeerd te zijn voor de functie van pedagogisch medewerker (zie voor een overzicht van de opleidingseisen: <https://www.kinderopvang-werkt.nl/cao-kinderopvang/kwalificatie-eisen>).

Iedere vestiging van Koningskinderen heeft een eigen 'team' en wordt geleid door een vestigingsmanager. Onze medewerkers worden gecoacht in hun werkzaamheden door onze pedagoog en de pedagogisch coaches. De kunstzinnige therapeut, de kwaliteitsmanager en de directie bezoeken daarnaast met regelmaat de vestigingen waarbij zij de manager ondersteunen bij de uitvoering en borging van het beleid. Pedagogisch medewerkers krijgen trainingen aangeboden o.a. middels onze eigen online leeromgeving 'Koningskinderen college'.

Voor ouders en kinderen streven wij ernaar zoveel mogelijk met 'vaste gezichten' op de groepen te werken. Een aantal medewerkers werkt daarnaast flexibel op verschillende vestigingen en groepen.

Op de groepen werken gemiddeld twee of drie pedagogisch medewerkers, afhankelijk van het aantal kinderen en hun leeftijd (maximaal 12 tot 16 op het KDV en maximaal 20 tot 30 op de BSO). Wij volgen hierin www.1ratio.nl. Op de krijtbordjes die bij de groepen hangen, staan de namen van de pedagogisch medewerkers van die dag vermeld.

9.1 Vaste beroepskrachten

Voor baby's en jonge kinderen is het belangrijk om een beperkt aantal vaste pedagogisch medewerkers te hebben en die regelmatig terug te zien. Om dit te borgen werken we met vaste gezichten. Dit biedt emotionele veiligheid aan kinderen. Voor ieder kind is minimaal één vast gezicht per dag op de groep aanwezig.

Hoe wij omgaan met vaste gezichten:

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers per dag op de groep nodig? Dan heeft een baby maximaal 2 vaste gezichten. Voor kinderen van één jaar en ouder worden er maximaal 3 vaste gezichten aan het kind gekoppeld.
- Bij 3 of meer pedagogisch medewerkers per dag op de groep zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Aan kinderen van één jaar en ouder worden maximaal 4 vaste gezichten aan het kind gekoppeld.

Soms is er een andere pedagogisch medewerker op de groep aanwezig dan het vaste gezicht. Dit noemen we een tijdelijk vast gezicht. Het tijdelijk vaste gezicht zetten we in als:

- Eén van de vaste gezichten maximaal 4 weken afwezig is door vakantie, verlof of ziekte;
- De andere vaste gezichten van het kind niet beschikbaar zijn;
- Er maximaal 3 vaste gezichten aan het kind zijn toegewezen.

Om de emotionele veiligheid en stabiliteit voor de kinderen en de groep te kunnen borgen, kijken we bij het inzetten van een tijdelijk vast gezicht eerst naar een 'vertrouwd gezicht'. Dit zijn collega's van de groep, de locatie of vertrouwde invalkrachten die bekend zijn met de groep. Wanneer het niet mogelijk is om een vertrouwd gezicht in te zetten zorgen we ervoor dat het tijdelijk vaste gezicht door middel van de 'Overdracht voor inval/uitzendkrachten' de kinderen en het ritme van de groep goed leert kennen. In de ouderapp zijn, voor het tijdelijk vaste gezicht, de gewoontes en bijzonderheden van de kinderen in te zien. De andere vaste pedagogisch

medewerkers van de groep zorgen ervoor dat de kinderen op hun eigen tempo en manier gewend raken aan het nieuwe vaste gezicht. Zo kan het nieuwe vaste gezicht aansluiten bij de behoefte van de kinderen.

Als een vast gezicht van de groep langer afwezig is en er is geen mogelijkheid om een ander vast gezicht in te zetten, dan zorgen we zoveel mogelijk voor een vaste vervanger. Dit draagt bij aan de stabiliteit van de groep en de emotionele veiligheid van de kinderen.

9.2 Begin- en einde van de dag

's Ochtends van 7.30–8.00 uur en 's middags van 18.00–18.30 uur vindt er centrale opvang plaats in één of meerdere samengevoegde groepen, omdat er dan minder kinderen aanwezig zijn. Met ouders wordt dit o.a. gecommuniceerd middels het pedagogisch werkplan van de vestiging.

De groepen voor 'Kinderopvang Compact' zijn korter geopend (8.00 tot 18.00 uur), waardoor centrale opvang aan de randen van de dag niet nodig is. Ook bij de peuterspeelzalen is de groep continu volledig bezet (8.30 tot 12.00 uur).

9.3 Afwijking beroepskracht-kindratio

Drie-uursregeling

Soms zijn er minder pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig. Dit is aan het begin en het einde van de dag, als de meeste kinderen slapen, wanneer de pedagogisch medewerkers pauze houden en de rustige momenten op de groep. We kiezen bij voorkeur voor momenten en situaties die duidelijk en overzichtelijk zijn voor de kinderen. Zo proberen we het aantal overgangsmomenten in deze tijd te beperken en zorgen we voor een rustige en fijne sfeer. Dit doen we maximaal 3 uur per dag en we zijn altijd met minimaal de helft van de benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig op de groep.

We zorgen er voor dat er genoeg aandacht is voor alle kinderen en we houden de kinderen die daar behoefte aan hebben dicht bij ons. Tijdens breng- en haalmomenten is er ruimte voor vrij spel of een activiteit, zoals samen aan tafel puzzelen. We hebben een één-op-één moment met de baby of lezen een spannend boek met de oudste peuters als de andere kinderen van de groep slapen. We kijken naar de behoefte van de kinderen en sluiten hier op aan.

De gangbare personeelsdiensten sluiten aan op de aanwezigheid van de kinderen op de groep. Dit doen we door de personeelsdiensten op verschillende momenten te laten starten. Als er met meer dan twee pedagogisch medewerkers op de groep gewerkt wordt zetten we de middelste personeelsdienst in waar dat het meeste nodig is. Dit kan vroeg in de ochtend zijn om de dag rustig op te starten óf later in de ochtend omdat de meeste kinderen in de groep later in de middag opgehaald worden. We spelen in op de haal- en brengtijden van de kinderen. De diensttijden kunnen daardoor per groep en per dag verschillen.

Gangbare personeelsdiensten			
Diensten	2 PM op de groep	3 PM op de groep	4 PM op de groep
Pedagogisch medewerker 1	Vroeg	Vroeg	Vroeg
Pedagogisch medewerker 2	Laat	Midden	Midden
Pedagogisch medewerker 3		Laat	Midden
Pedagogisch medewerker 4			Laat
Pauzetijden tussen	12.00-15.00 uur	12.00-15.00 uur	12.00-15.00 uur

Alle personeelsdiensten starten tussen openingstijd en 09.00 uur, eindigen vanaf 17.00 uur tot sluitingstijd en tussen 12.00 uur en 15.00 uur wordt er pauze gehouden. Het basisrooster van de

groep is inzichtelijk bij de groep en het actuele personeelsrooster van de locatie is in te zien bij de vestigingsmanager.

Wanneer op rustige dagen (bijvoorbeeld tijdens de vakantieperiode) op een of meerdere groepen met één medewerker wordt gewerkt, kan het voorkomen dat de kinderen van twee groepen gezamenlijke activiteiten doen in een van de groepsruimtes of buiten. De kinderen worden hier door hun vaste medewerker op voorbereid. De medewerkers van de twee groepen kunnen vervolgens afwisselend pauze houden. De tijd dat wordt afgeweken van de BKR geldt voor beide groepen. Bij het afwijken van de BKR mag nooit minder dan de helft van het aantal in te zetten beroepskrachten, worden ingezet. Bij een afwijking mag een pedagogisch medewerker daarnaast nooit alleen zijn in het gebouw. Als op één vestiging twee medewerkers zijn, dan blijft de medewerker met pauze in het gebouw.

9.4 BBL-medewerkers, BOL-stagiaires, pedagogisch medewerkers in ontwikkeling en snuffelstagiaires

Koningskinderen wil haar bijdrage leveren aan het opleiden van kwantitatief en kwalitatief goed gekwalificeerd personeel. Als leerbedrijf willen wij leerlingen de mogelijkheid geven te leren door ervaringen, binnen de context van het gekozen vak. Daarom worden leerlingen die bij ons stage lopen, een contextrijke en veilige omgeving geboden, om zich te ontwikkelen tot een gekwalificeerde medewerker. Hiervoor is een goede afstemming nodig tussen de onderwijsinstelling en de praktijk. Dit betekent ook een taakverrijking voor ons eigen personeel. Medewerkers die een leerling begeleiden, zullen meer afwisseling in de dagelijkse werkzaamheden ervaren en verdere persoonlijke ontwikkeling doormaken. Zij zijn zeer bewust bezig met het overdragen van kennis en vaardigheden op de leerling en de bijbehorende communicatieprocessen. Het begeleiden van leerlingen kan tevens zelfreflectie stimuleren. Daarnaast blijven zij, door het begeleiden van de nieuwe generatie medewerkers, op de hoogte van nieuwe visies, kennis en vaardigheden die de stagiaires tijdens de opleiding aangeboden krijgen. Tenslotte betekent dit een strategische instroom van het eigen personeel. Leerlingen kunnen ontwikkelen tot geschikte medewerkers, waarmee de organisatie een reguliere arbeidsovereenkomst aan kan gaan. Stagiaires kunnen afhankelijk van hoever zij in hun opleiding zijn, helpen bij de dagelijkse werkzaamheden op de groep. In de beginfase worden zij bij de verzorging van kinderen altijd bijgestaan door een gediplomeerd medewerker. Stagiaires verrichten geen medische handelingen.

Elke BOL-stagiaire, BBL-medewerker of pedagogisch medewerkers in ontwikkeling krijgt een eigen werkbegeleider en een praktijkopleider toegewezen, die hem of haar gedurende het leerwerktraject of de stageperiode zullen begeleiden. Welke pedagogische medewerkers een leerling in opleiding zullen begeleiden wordt vastgesteld door de vestigingsmanager i.o.m. onze afdeling HR. De werkbegeleider begeleidt en instrueert de leerling in de werkzaamheden met betrekking tot de dagelijkse praktijk. De praktijkopleider onderhoudt o.a. contacten met de begeleiders van de onderwijsinstelling en is aanspreekpunt voor de vestigingsmanager en de werkbegeleider. Samen met de werkbegeleider beoordeelt de praktijkopleider de stageperiode en kan bij de begeleidingsgesprekken aanwezig zijn om de werkbegeleider te ondersteunen.

De BBL-medewerkers, BOL-stagiaires of pedagogisch medewerkers in ontwikkeling houden zich bezig met de begeleiding, verzorging en ontwikkeling van de kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar, zowel individueel als in groepsverband. Tot hun taken behoort het creëren van een warme en veilige omgeving. Zij grijpen in en bemiddelen bij conflicten. Zij passen spelactiviteiten toe in verschillende situaties. Zij plannen en organiseren de voorbereidingen van speciale gelegenheden (verjaardagen en jaarfeesten). Zij observeren en volgen de ontwikkeling en signaleren evt. bijzonderheden. Zij nemen de hygiëne in acht, verschonen en ondersteunen bij zindelijkheid. Zij onderhouden contact met ouders en houden het ouderportaal bij. Zij verrichten huishoudelijke activiteiten ten behoeve van het schoonhouden van de groep. Inzet bij verzorgende taken zoals het verschonen van luiers, het naar bed brengen en uit bed halen, het voorbereiden en geven van (fles)voeding, gebeurt in eerste instantie onder toezicht van een gekwalificeerd pedagogisch medewerker. BBL-medewerkers, BOL stagiaires en pedagogisch medewerkers in ontwikkeling worden op de hoogte gebracht van de protocollen en beleidsstukken van Koningskinderen en wij leren hen hiernaar te handelen in de praktijk.

Stagiaires van een BOL-opleiding zijn, in tegenstelling tot een BBL-medewerker of een pedagogisch medewerker in ontwikkeling, boventallig op de groep en worden dus *niet* formatief ingezet. Bij ziekte van collega's of tijdens de schoolvakantie mag een BOL-stagiaire wel formatief ingezet worden (op basis van een oproepcontract).

Incidenteel zijn er stagiaires die een snuffelstage lopen bij Koningskinderen. Het doel hiervan is om studenten kortdurend en onbetaald kennis te laten maken met de kinderopvang. Snuffelstagiaires kunnen van elke willekeurige opleiding komen en hoeven niet begeleid te worden door een

stagebegeleider. Snuffelstagiaires verricht geen zelfstandige handelingen uit zijn ook nooit alleen op de groep. Zij worden niet formatief ingezet.

Voor meer informatie, zie ons BPV-beleid. Deze is op te vragen bij de vestigingsmanager.

9.5 Vrijwilligers

Bij Koningskinderen werken een minimaal aantal vrijwilligers. Deze voeren klusjes uit op de vestigingen, zoals het maken van speelmateriaal of het onderhouden van de theaterzaal. Deze vrijwilligers worden niet formatief ingezet en houden zich niet bezig met de opvang van kinderen.

Bijlage 1 International Day Care (only at 'De Gouden Sleutel')

Koningskinderen provides an unique international day care facility at our site "De Gouden Sleutel" in Hilversum! We offer high-quality services with skilled English speaking nannies in a positive environment for children in the age of 0 to 4 year).

This service is focused on **expat families and for children who are not native Dutch. We speak the English language during day care**, so they will be prepared for (international) school and a global orientated life. At the International Day Care group, we **only speak English** with children and their parents, not Dutch or any other language. Our pedagogical programme, including toys, reading books and other development-minded activities is of course accurate adapted to this special facility. International Day Care can (besides the vertical age group) be compared with our regular "Kinderopvang" service and has the same price list.

Koningskinderen aims to maximally support and stimulate children in their total development and optimally facilitate parents in enjoying parenthood and the unworried planning of their agenda. We invested heavily in optimizing our full service offering and outstanding pedagogical concept, which now makes us unique in the Dutch child care market.

Besides the many years of experience, some elements of the renowned anthroposophist Rudolph Steiner are used in the distinctive approach of Koningskinderen. The programme provides a good basis for the individual child to enhance its learning skills. Koningskinderen pays attention to the emotional, social and cognitive development of children which are a.o. stimulated through the broad offering of creative activities, music, sport, theatre, animal farm, movement games and storytelling.

The qualified pedagogical staff monitors the development of children closely and is supported and trained by a professional pedagogue, location manager and artistic therapist. The staff-child ratio is primarily driven by the need of children to ensure each child gets the individual care and attention it needs. We use only high quality products and toys and focus on biological food, including a warm dish during lunch time. We of course take excellent care of security and hygiene.